29 SEP 1953

No. 39—Vol.-LI

Friday,
25th September, 1953

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

I have walked life's way
with an easy tread,
I had followed where comforts and pleasures led,
With station and rank
and wealth for my goal,
Much thought for my body,
but none for my soul,
I had entered to win
in life's mad race,
When I met Jesus face
to face,
I met Him and blushed
to see,
That His eyes full of
sorrow were fixed on me,
And I stumbled and fell
at His feet that day,
As my castles just melted
and vanished away,
My thought is now for
the souls of men,
Because I lost my life
to find it again,
That day in a quiet
place,
I met Jesus face to face.

—o—

God be in my head,
And in my understanding.
God be in my eyes,
And in my looking.
God be in my mouth,
And in my speaking.
God be in my heart,
And in my thinking.
God be at my end,
And at my departing.

"The Proper Place For A Just Man"

By John Gild

MANILAL GANDHI has been in prison since last Thursday, September 17. He will be there until the last week in October. Now that we are thinking of him, the time has come to quote again the best passage from Henry Thoreau's famous essay on the duty of civil disobedience, an essay that influenced Mahatma Gandhi.

"Under a government which imprisons any unjustly, the true place for a just man is also a prison. The proper place to-day, the only place which this State has provided for her freer and less desponding spirits is in her prisons......It is there that the fugitive slave, the Mexican prisoner on parole, and the Indian come to plead the wrongs of his race should find them; on that separate, but more free and honourable ground where the State places those that are not with her but against her—the only house in a slave State in which a free man can abide with honour. If any think that their influence would be lost there, and their voices no longer afflict the ear of the State, that they would not be an enemy within its walls, they do not know by how much truth is stronger than error, nor how much more eloquently and effectively he can combat injustice who has experienced a little in his own person."

Who was the writer of those memorable words? Henry Thoreau was an American who died in 1862 at the age of 45. He left for posterity a book, "Walden," and a number of essays. He was a sort of anarchist who did not believe in organised government and who lived a quiet life in Massachusetts. When he was arrested for not paying his poll tax, he went to prison as a protest against the use of public money for the American war against Mexico. He firmly believed that a man could live his own inner life in the midst of a society demanding very different moral values. Expressing this idea, his famous essay was a ringing challenge to the State.

INDIAN OPINION

FRIDAY, 25TH SEPTEMBER, 1953

Mrs. Pandit—President Of United Nations General Assembly

THE election of Mrs. Pandit as President of the United Nations General Assembly seems to have caused a great deal of uneasiness in the Western world. If the reluctance to accept this unique event with enthusiasm is due to the fact that the President belongs to the "weaker" sex, then it seems most unnatural, because the emancipation of women and their equality with men is not something new in the Western world.

A London newspaper has gone so far as to say that Britain should pack up and get out of the United Nations before things became too dangerous for them at the United Nations. This is very surprising indeed. Things can never become too dangerous for a just cause and there can be no reason for fear. One wonders whether the Western imperialistic countries are, at long last, accepting defeat.

The United Nations Organisation is a democratic Institution, that decides and settles matters justly. We certainly hope that its members and executives are not swayed by personal opinions and feelings when making decisions of importance. Britain and America seem to feel that Mrs. Pandit will most certainly help in making decisions that will be dangerous to them. This opinion raises a query in one's mind, whether the United Nations Organisation is a body that weighs the pros and cons of important matters and then settles matters justly, or whether it is a body in which, countries side with one another, just on the basis of friendship or selfish gain, without giving thought to the moral value or justification of the problem before them. That British minds can think in such lines, is a reflection on their own attitude in helping to solve problems before the U.N. One wonders if this is the reason why they have always been silent or reluctant to speak on the South African racial problem.

We hope that Mrs. Pandit will not be swayed by personal feelings in her decisions and that her whole attitude will be based always on the justification and moral value of the problem before her. Mahatma Gandhi left India the heritage of freedom based on Truth, Justice, Love and Non-violence and if Mrs. Pandit carries with her this message to other countries, then there can be no cause for, any country, friend or foe to fear danger by unjust decisions.

It is a pride and privilege that India has risen to the position of being at the head of nations in so short a time and that she has produced a daughter to hold her banner up—it is to be hoped that it will be a banner of hope and justice to all races of the world irrespective of class, colour or creed.

NOTES AND NEWS

A.N.C. And S.A.I.C. Congratulate Mrs. Pandit

The following cable was sent to Mrs. Vijayalakshmi Pandit the President of the United Nations Organisation, by the Working Committees of the African National Congress and the South African Indian Congress: "African National Congress and South African Indian Congress on behalf of ten million non-Whites welcome your election as President of the United Nations. It is a fitting tribute to India's stand for peace and justice and recognition of your selfless devotion to the cause of suffering humanity."

U.K. Paper Criticises Mrs. Pandit

The 'Daily Express' (London) criticised the appointment of Mrs. Pandit as President of the United Nations General Assembly. In an editorial headed "A Woman Takes Over," the paper said that Mrs. Pandit was a clever and ambitious woman, and that now in her new job as President of the General Assembly she was "a powerful woman too." The paper said that like her brother, Mr. Nehru, the Prime Minister of India, Mrs Pandit sometimes showed more sympathy for the enemies, than for the friends, of Britain and America. As President of the General Assembly, guiding the course of the debate and influencing decisions, she might make her sympathies felt to Britain's and America's cost. The activities of the United Nations Organisation never benefited Britain, the paper said. Often they were damaging. There was a possibility now that under the direction of Mrs. Pandit they might be downright dangerous. There was only one safe and sensible thing for Britain to do at the United Nations and that was to pack up and get out, the editorial concluded.—Sapa

Dutch Liberal Paper Takes Malan To Task

The liberal 'Algemeen Handelsblad," commenting on Dr. Malan's failure to secure a two-thirds majority in Parliament for his electorial legislation, says this issue is but one facet of his apartheid policy. The newspaper refers to the recently passed Bill introducing apartheid in public services and public buildings and various efforts to keep Indian immigrants out. It also enumerates the domestic and international conflicts in which Dr. Malan is involved with the United Party and the non-White part of the population, with the trade unions, with the United Nations and with India, and "with world opinion generally." "These conditions harm the country socially and thereby economically," says "Algemeen Handelsblad," adding that there has been growing criminality in recent years, a flight of capital and lack of capital for investment and heavy taxes. "Investment of foreign capital is small, and Dr. Malan does not make any effort to improve this situation." The newspaper agrees that much good is being done for the Coloured population, but adds that "necessary political measures which could lead to a relaxation of tension are not proposed. The situation is the more regrettable because no compromise will be possible with Dr. Malan, who thinks he is right always and anywhere. But in Democracy right cannot be monopolised, and an essential point is that the rules of the game, and, therefore, the rights of the minorities, be respected"—Sapa-Reuter.

S.A. Hindu Maha Sabha

The South African Hindu Maha Sabha and the Conference Reception Committee have now concluded all arrangements for the holding of the fifth session for the South African Hindu Conference in Durban on 9th, 10th and 11th October, 1953 The official opening will be done by Mr. S. R. Naidoo of Pietermaritzburg at the A. I. Kajee Memorial Hall, Leopold Street, Durban, on 9th October, 1953 at 8 p.m. The indications are that this session will far surpass all previous Conferences both in regard to the attendance of delegates from numerous institutions throughout Southern Africa and in relation to the achievements of its objects. An important feature will be the attendance of a large number of women delegates. A full programme has been arranged for the delegates including items entertainment. A Conference volunteer corps has been constituted which will be in attendance throughout the Conference. A Hindu Flag Hoisting Ceremony will take place on Saturday, 10th October, 1953 at the Hindu Tamil Institute, 88-90 Cross Street, Durban, when a large number of vernacular school children will assemble. An appeal is made to all Hindu institution and individuals to assist and co-operate in every possible manner and they are requested to communicate with the Secretaries of the Sabha.

THE WIDER WORLD

By John Gild

HONOUR TO INDIA

MRS. PANDIT'S election as President of the General Assembly of the United Nations is a great honour for India as well as a great compliment to her personally. A small handsome woman, she and her grown-up daughters have been striking personalities at UN for several years. Mrs. Pandit's gifts as a diplomat and her eloquence as a speaker have won her the regard even of her opponents. It seems to me significant that the first woman to preside over an international assembly of this order should have come from Asia where women's emancipation is much more recent than it is in the West. Social change, certainly today, has come faster in Asia than it did in Europe, once the Asian countries had won their independence. In the few years that have elapsed since India became free, she has achieved a position of considerable influence in the world. However reluctant Washington may be to recognize this fact, it remains a fact to be reckoned with.

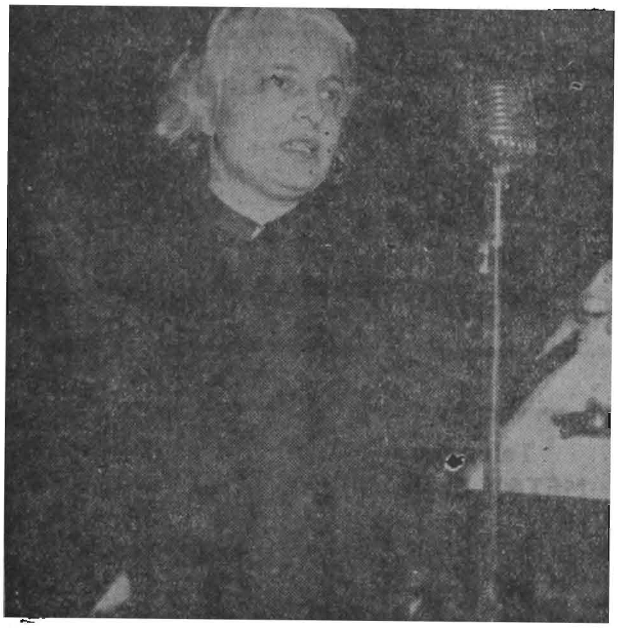

Mrs. VIJAYALAKSHMI PANDIT

Report On The New China

China is the other great power in Asia destined to influence not only Asia but the world. Half the people of the whole world live in Asia and half of that number, namely 500 millions, live in China. There is not very much first-rate material available in English about the new China (or, for that matter, about the old). That is one reason why I welcome Basil Davidson's new book, "Daybreak in China" (published by Jonathan Cape at 10s. 6d.) Mr. Davidson is a British journalist well known in the Union through his excellent "Report on Southern Africa," written in 1952. Last year he was one of a party of eminent Englishmen invited to visit China by the Government there. Before the overthrow of Chiang Kai-shek's corrupt regime, China had remained divided and backward in economic organisation. Now the communists have at last brought unity to this long-suffering country. They have brought more than that. They have lost no time in imposing far-reaching reforms in land tenure. It is this policy that has made the new government acceptable to countless peasants whose main interest is wedded to to the land. The peasants had suffered badly through all the long years of military feudalism, banditry, civil war and Japanese invasion. Now all that is ended. The first task of China's new rulers has been to right old wrongs; and then to put some of the people on the road to industrialism, the only road by which backward people can escape from poverty. Of course, that requires modern machinery as well as technical training and now China is beginning to get both. If Mr. Davidson's book is not the whole story, it is an exciting introduction to the truth about China today.

Behind The Rebels

Who and what is behind Mr. Bailey Bekker and his fellow rebels in the United Party? That is the question to ask. The rebels have been handled with great respect and even with some sympathy by the U.P.'s daily press. Imagine what would have happened if a few liberal members of the party had done what these right-wing rebels have done. They would have been bundled out of the party in no time.

But behind the Bekkers there are, in my opinion, various business interests, and especially some of the mine-owners, who are ready to use this personal quarrel for their own purposes. They really want the U.P, to enter into a coalition with half of the Nationalists to form a new conservative party. That is their design for getting at least some of the reins of power back into their own hands. To accomplish this purpose, they will risk weakening and even splitting the U P. They have not found Mr. Strauss easy to mould, not because he is a strong man but because he hardly has a mind of his own to mould. So they would readily discard him, if need be.

However all these plans and all the intrigues now afoot have so far failed. For one thing, the Nationalists show no real signs of splitting. Mr. Havenga would like to have a coalition, but his influence is very limited. So at present the indications are that the business man's nightmare will become a reality—by which I mean that Mr. Strydom will succeed Dr. Malan as Prime Minister in the next year or two.

RACE RELATIONS IN S.A. GROW WORSE, SAYS MR. NEHRU

THE Indian Prime Minister, Mr. Nehru, said in New Delhi that the South African question had become "frozen or petrified," showing no signs of improvement and possibly some deterioration.

He told the Indian Lower House of Parliament that racial discrimination was practised elsewhere, but that in other places there was "an element of apology." In South Africa racial discrimination was blatant, and no excuses were put forward for it.

The question had become a major test for the world.

Mr. Nehru said that nearly all the people of the world obviously wanted peace. "Yet I must confess that recent events have made me slightly doubtful of any permenant settlement in the near future."

He said that United States opposition to India taking part in the Korean political conference had "flouted the will of Asia."

Some Powers had not realised that the countries of Asia, however weak, did not propose to be ignored, by-passed or sat on.

The question of the admission of Communist China was the basic issue bedevelling the United Nations.

China was a foundation member. The only question was who represented China. It was completely unreal to suggest that the Formosa Government could speak for China.......

He warned that India would not allow the foreign settlements of the French and Portuguese in India to become "danger spots." If these places were used directly or indirectly in connection with a war, India would have to take action to stop it, he said.

It was quite impossible for the Government of India to tolerate foreign footholds in any part of India:

Referring to Kashmir, the Prime Minister said that the recent change of Government there had been caused by economic discontent among the people. India intended that the people of Kashmir should decide their own future.

"Kashmir is certainly desirable for us from the strategic point of view, we cannot impose our desire or wish on the people" he said.
—Sapa-Reuter.

The Editor of this Journal is in prison for his part in last year's Passive Resistance.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns. Apply:

9 Adams Arcade,
40 Market Street,
Johannesburg.

The

New India Assurance

Company Limited

for

FIRE, MARINE, LIFE, ACCIDENT

1919–1950

31 YEARS OF SUSTAINED PROGRESS

The confidence of the discerning Public in the NEW INDIA is amply evidenced by the following records attained in 1949:

	Rs.		Rs.
Fire Premium	1,70,32,179	Life Business in force exceeds ...	54,34,00,000
Marine Premium	56,04,844	Assets exceed	15,36,00,000
Miscellaneous Premium ...	35,84,968	Total claims paid over ...	17,95,00,000
Life Premium	2,88,79,302		

In the vanguard of Indian Insurance THE NEW INDIA offers matchless Security and Service in all fields of Insurance.

The

New India Assurance Company Limited

RUSTOMJEE (PTY.) LTD.

Directors: Sorabjee Rustomjee
Rustom Jalbhoy Rustomjee

Principal Controlling Officers in the Union of South Africa

Cable & Telegraphic Address: "RUSTOMJEE" or "NIASURANCE"

EXPERIENCED, RELIABLE AGENTS MAY APPLY

Phone Nos: 25845, 29807 & 28513.—P.O. Box 1610.
74 Victoria Street, DURBAN, NATAL.

"NEW INDIA IN THE SERVICE OF THE NATION"

Telephone 2335. Telegrams 'BRADFORD'

P.O. Box 110

LUSAKA, NORTHERN RHODESIA

BRADFORD CLOTHING FACTORY

Direct Importers and Wholesale Merchants

Clothing Manufacturers

Proprietor RAMBHAI D. PATEL

Branch:

CITY STORE

Cairo Road, Lusaka

Always in Stock:

Piece Goods, Hosiery, Cutlery, Enamelware, Stationery, Drapery, Crockery, & Wool.

Telegrams "META" Brokenhill. Phone 298. P.O. Box 65.

MEHTA BROS.

(PROP. M. D. MEHTA)

Wholesale Merchants and Clothing Manufacturers

We specilaise in Manufacturing OVERALL AND BOILER SUITS

Supplied To Trades Only

LIBERAL PERSPECTIVE

THE POLICY OF THE LIBERAL PARTY

I—NOT YET LIBERAL ENOUGH

By C. W. M. GELL

From 'The Forum' (Johannesburg)

THE Liberal Party has two primary objectives: (1) to educate the White electorate towards a less narrowly self-centred and suicidal interpretation of its own true self-interest—towards an interpretation which demands the progressive application of the ideals of Christianity and western civilisation to our plural society; and (2) to create common political ground on which White and Black can meet and there work out together the basis of a real South African patriotism, embracing and reconciling all sectional, racial nationalisms. Of course, these are not really two distinct objectives but rather two aspects of a single aim, though in the party's early days it may be helpful to consider them separately.

But to preserve their essential unity of purpose the appearance of conflict between the two objectives must be minimised And it does appear to this observer, at least, that the party is in some danger of concentrating on (1) to the exclusion of (2); of recommending principles and policies that certainly outrage the vast conservative majority of Europeans but yet are subject to such reservations and qualifications on points of substance as to impair their validity in the eyes of non-Europeans and thorough-going European liberals. The Liberal Party would probably retort that, in order to fulfil objective (1), it is essential to dissipate the myth that its members are "radical extremists," "impractical visionaries" etc. and to display them as sober men and women with a constructive programme based on moral ideals and capable of realisation. And it would be well enough to hasten slowly if time were not so vital a factor. But the next few years will see the final decision taken by our non-European majority—or, rather, by the small educated intelligentsia that in fact leads any community —whether or not a plural society can be evolved based on mutual respect and co-operation between Black and White, or whether Black aspirations can only be met by the eventual, utter defeat of the dominant White caste. The fruits of this decision may not become evident for some time afterwards; but the moment of decision is perilously close upon us. Some say it is already past. I do not believe them, though I share their sense of urgency, And I, therefore, view the present Liberal neglect of objective (2) with anxiety. For if the most progressive of the White political parties at this crucial moment is still more intent on placating White prejudices than on meeting non-White aspirations, must not the decision be anti-White with disastrous consequences for both Black and White?

In this article, therefore, I shall disregard all that European politicians and press have had to say about the undesirability or impossibility of liberalism in any form and will try to put forward, as a liberal European who is not yet a member of the Liberal Party, the case of those few Europeans and many non-Europeans who still find the party not liberal enough. In doing so, I know I shall be keeping some strange company. All sorts of semi-fascists and semi-communists, Black and White, have let fly at the Liberals, so that there is a genuine risk that all adverse criticism will be written off as either reactionary or extremist. I hope to show that there are much more solid grounds for criticism than mere hostility to liberalism, whether from the Left or the Right. And I sincerely hope that the Liberals will not be deflected from their own purposes because some alien ideologists proclaim Fame-sounding (but not necessarily Fame-meaning goals.)

It is an open secret that, although the Liberal Association was founded about 18 months ago, its transformation into a political party was due to the rather reckless initiative of a few members early in May, before all the implications of the step had been fully weighed. Not surprisingly, therefore, the party's initial statement of principles (Cape Town, May 10) was a vague and confusing document. "The essential dignity of every human individual" sounded all right; but "the maintenance of his fundamental rights" conveyed little to those whose rights are few and diminishing and who in any case want to know which are considered "fundamental." The second clause asserted the liberal principle of equality of opportunity and the third "the maintenance of the rule of law," to which I shall return later. The fourth "principle" combined the elimination of racial discrimination with proclamation of the common roll franchise to "all suitably qualified persons."

Now I believe that much of the confusion in Liberal thought these last five months derives from the original error of elevating a political step or tactic (the qualified franchise) to the status of a "principle." Having disposed of racial discrimination in the first part of its fourth principle, the party should have gone on to state unequivocally that its *goal* is equality of human status for all races and individuals —that is to say, equal rights, duties, liberties and opportunities for all men and women. Since the fundamental principle underlying Christianity and western civilisation (of which liberalism is the characteristic political ideology in both conservative and socialist states) is the intrinsic worth of the individual human personality, this goal of equal human status is quite basic to any liberal programme and it implies (so far as political forms have yet evolved) the eventual objective of universal adult suffrage coupled with universal compulsory education. Set against such an objective, the qualified common franchise is a legitimate first step. Standing alone as a "principle" and apparently as the eventual goal, it is an illiberal objective, even if much less illiberal than any existing political practice in this country.

Drawing a parallel in these columns in April between Britain in 1832 and South Africa in 1953, I said that of course, once the barrier of prescriptive political privilege is overthrown and the principle of change established, no electoral *goal* is possible short of universal suffrage. The Nats, see this with full clarity. They use it as an argument against making any concessions at all in the direction of what Mr. Swart has called "the detestable doctrine of human equality." There is a certain truculent honesty about this Nat. stand. With Sir Robert Peel in 1832 they might have said: "I was unwilling to open a door which I saw no prospect of being able to close again." The only possible and proper liberal retort is a declared intention to proceed in an orderly and progressive manner towards the full democratic goal, frankly proclaimed.

In fact the Liberal Party sees this. In the first franchise resolution of its national conference in July it declares as its aim "the responsible participation of *all* South Africans in the government ......and to provide compulsory education for *all* South Africans and the extension of the franchise to *all* adult persons who have received such education." The second resolution defines the common franchise qualification as being "in order to ensure an orderly transition towards this goal." Now if these two resolutions do not *imply* the goal of universal suffrage, I'm a Dutchman. Yet they do not explicitly say so. And the party is, therefore, left in the weak stategical position of being exposed to illiberal criticism for advocating a "pernicious, subversive and unacceptable" goal, without definitely re-assuring its friends that it does fully intend to set out for that goal.

Some may think that I am quibbling over trifles. But with special regard to objective (2) at the beginning of this article, the exact word'ng of the party's franchise policy is of vital significance. Non-Europeans have arrived through a long period of disappointment and broken hopes at a condition of almost pathological suspicion and distrust against any White-created party. No doubt they will have to learn to temper this understandable frailty with a more robust sense of confidence in the justice and strength of their cause. But there is a no less certain obligation on all Europeans who set out to win the political co-operation and goodwill of non-Europeans to be quite unambiguous in their statements of policy, particularly concerning their ultimate objectives. Every non-European politician is looking for concealed subterfuges and innuendos.

A word also about the practical implications of the Liberal qualified franchise. In announcing its Standard VI qualification on July 13, the party believed it would add 300,000 non-Europeans to the common roll. This is almost certainly too high a figure. Possibly 300,000 non-Europeans have passed Standard VI in the last 20 years. But, owing to death, dispersal, lack of proof and possibly of interest in some cases, I doubt if half this number would be available for enrolment. How many more the £250 income or £500 property tests would add is anyone's guess. Mr. Harold Hanson said on August 13 that "probably 500,000 non-Europeans would get the vote today on the Liberal Party's franchise." Let us assess the total probable enrolment more soberly at a maximum of 300,000 ready and able to prove their qualifications today. That is, strangely enough, the number of extra voters actually added to the British roll by the Great Reform Act of 1832. But, leaving aside the passage of 120 years with all their liberating ideas that have produced an altogether new intellectual climate since that "revolutionary" Act, those 300,000 extra British voters represented a 60 per cent increase in the electorate. In South Africa

hey would only represent a 20 per cent incsease, leaving non-Europeans about 15 per cent of the total electorate. And, further, there are about 30,000 non-Europeans and 36,000 Europeans in Standard VI. For reasons unconnected with innate ability, roughly two-thirds of the former and three-quarters of the latter pass each year—so that the annual enrolment of voters under this clause would be about 20,000 non-Europeans and 27,000 Europeans. These facts help to explain why non-European political organisations are not now enthusiastic over the Liberal Party's proposals; and the emphasis of how essential it is, on grounds both of principle and expediency, that the party should make clear beyond all possibility of doubt that these proposals are only the first of a graduated series of steps moving inexorably towards full equality of human status.

(To be Continued)

APARTHEID ISSUE ADMITTED TO U.N. GENERAL ASSEMBLY

SOUTH AFRICA TAKES EXCEPTION

BRITAIN, South Africa, New Zealand, Luxembourg, France, Belgium and Australia voted gainst admission of the apartheid question to the agenda of the UN General Assembly. Abstaining were Argentina, Columbia, the Dominican Republic, the Netherlands, Peru, Turkey and Venezuela

The UN General Assembly vote was taken on Thursday, September 17, the vote on the apartheid issue being 46 to 7, with seven abstentions The vote on admit ing to the agenda the question of the treatment of Indians in South Africa was 45 to one (South Africa), with 11 abstentions.

Earlier, the South African delegate, Mr. G. P. Jooste, asked the Assembly to refrain from debating the treatment of people of Indian origin in the Union and from accepting a report by a Good Offices Commission which studied the policy of apartheid in South Africa.

Mr Jooste contended, as he had on past occasions, that from the "strictly legal point of view" the United Nations had lacked competence to deal with these matters.

Arguing against the inclusion of the Indian question, Mr. Jooste said, "I do not have to remind this Assembly of the history of this matter, nor do I have to remind the Assembly of the attitude of my Government with regard to it.

"It is, therefore, not my intention to go further than merely to state once again that the question of the treatment—or allegations with regard to such treatment—of people of Indian origin in South Africa is one which falls essentially within the domestic jurisdiction of the South African Government.

Mr Rajeshwar Dayal, of India, said this was the seventh occasion on which the question of the treatment of people of Indian origin in the Union had been before the General Assembly.

South Africa had challenged the inclusion of the item on the agenda at previous sessions, and it seemed superfluous to contest its inclusion again.

This was not the time to raise the question of competence, which could not be challenged until placed on the agenda, he said.

Arguing against receiving the report from the Good Offices Commission on apartheid, Mr. Jooste said, "Let me now turn briefly to the allegation that what is happening in South Africa constitutes a threat to the peace.

"This, of course, is a most reprehensible and mischievous allegation—since there can be a threat to the peace only when the territorial integrity or political independence of another State is threatened.

"No single State can claim that its sovereignty and security have been threatened by South Africa.

"None of the charges listed against South Africa involve any matter which in any way affects the legitimate rights of another State."

Mr Jooste said that this was "a most mischievous attempt to attract support from the vendatta which the Government of India initiated against South Africa in the United Nations.

He added. "there are few whose experiences will not bear me out that discussion in the United Nations constitutes perhaps one of the most insidious and effective forms of interference of which this organisation is capable."

Mr. Dayal, replying for India, reserved the right to deal with Mr. Jooste's arguments at "an appropriate time"

Sir Walter Hankinson, of Britain, opposed placing the issue on the agenda. He said that Sir Gladwyn Jebb last year had drawn the attention of the Assembly to the dangers of the increasing tendency to discuss the internal affairs of States, and had given a warning that this tendency was gradually producing a complete change in the basis on which the United Nations was originally founded, and on which a great many member States joined it.

"By accepting the item on its agenda at the last session, the Assembly, in the British view, contravened the Charter.

"The Commission's proceedings were, of course, from the outset illegal, but apart from this, further illegalities were committed when the Commission decided to hear private individuals and representatives of non-Governmental organisations.

"No right of representation to the United Nations is accorded to private individuals by the Charter or by any convention or rule of procedure emanating from the Charter," he said.

"The British Government feels strongly that such unconstitutional courses of action can only harm the United Nations and can only impair the prospect of progress in the various fields which are open to it."—Sapa-Reuter.

INTIMATE'S SECOND PLAY FOR NON-EUROPEANS

Lawrence Ayris

IN spite of a relative lack of support for Intimate Theatre's first show for non-European audiences last month when "Someone at the Door" was presented for a ten-night run, Mr. Michael McNeile the Director-Producer-Actor-Manager of the Company, has decided to risk a second production for a decreased run, rather than disappoint the many non-Europeans who did give the first venture such enthusiastic support.

Gerald Savory's hilarious comedy "George And Margaret" has been, specially chosen for a five-night run commencing on Tuesday next at the Bolton Hall. The play will be produced by Gerald Sim, who made such an outstanding impression in Someone at the Door" as Ronnie Martin. The cast will include Lawrence Ayris, who appeared as Price, the Butler with Gerald Sim, in the Company's last production at the Bolton Hall, and Helen Braithwaite, who is well-known to radio listeners.

Lawrence Ayris was a scholarship winner at the London Academy of Dramatic Art and played in repertory at Wolverhampton and Birmingham and was Stage Director for the Ballet Negres at the Champs Elysees Theatre in Paris He has played in over sixty productions for the Brian Brooke Company, including a six-months' tour of the Union as "Taffy" in "Worm's Eye View." He also played opposite Gwen Ffrangcon Davies in "The Ball at the Castle" for the recent Van Riebeeck Festival, and opposite the famous British film and stage star Cecil Parker in "The White Sheep of the Family."

The prices for "George And Margaret" will remain at 6/-; 4/6 and 3/2 (including tax) in spite of the fact Intimate Theatre has found it necessary to increase its prices to its European audiences to a flat rate of 7/6 per seat.

IGNATIUS TEMBA

BENEFIT CONCERT

Help to send an outstanding Non-European Singer Overseas and enjoy his wonderful voice BEFORE he leaves.

Soloists:

JOSSLYN KAHN
PAMELA LOUDON
STEPHAN DEAK
and
IGNATIUS TEMBA
plus
DURBAN CIVIC ORCHESTRA
under the Baton of,
EDWARD DUNN

CITY HALL

Mon. 28th SEPT,
at 8 p.m.

Book at CITY HALL

7/6 & 4 6 (Incldg. Tax)
Unreserved 2/7.

(Walter Kirby Advts.)

Always Better. Better Always.
Are Kapitan's Tempting
Sweetmeats.

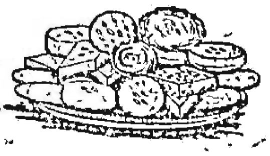

For nearly half a century we are leading in the manufacture of Quality Sweetmeats and Cakes.

TRY US FOR THE LATEST INDIAN RECORDS.

Address:

KAPITANS BALCONY HOTEL,

(KORNER SWEETMEAT HOUSE)
Corner Grey and Victoria Streets
DURBAN.

Phone 23414. Tel. Add. "KAPITANS."

P.O. Box 96. Phone 24471.

To Furnish Your Home Economically
See

LALA BABHAI & CO. (PTY.) LTD.

Show Rooms At 107 Prince Edward St. & 78 Victoria St.
DURBAN.

Stockists of:—

NEW & RECONDITIONED FURNITURE & HOUSEHOLD EFFECTS: RADIOS & RADIOGRAMS, MUSICAL INSTRUMENTS, SEWIN G MACHINES & OFFICE FURNITURE Etc.

Exporters and Commission Agents for Natal Fruit and Vegetables. We specialize in green ginger and Indian Vegetables. Wholesale only. Write for particulars Box 96, Durban.

YOUR GARDEN'S SUCCESS—Begins with Good Seed

Our Long Experience is your Guarantee

Try our Famous

IMPORTED & GOVT. CERTIFIED VEGETABLE & FLOWER SEEDS

Available in Bulk and Packets

A. B. NAIDOO & SONS

(Established 1917)

Stockists of:—

GRAIN, FERTILIZER, HOES, PLOUGH PARTS, HARDWARE & GROCERIES at Competitive Prices.

Phone 21213. Tel. Add.: "GREENFEAST."
145 Brook Street, DURBAN.

WE SELL ONLY ONE GRADE OF SEEDS—ABSOLUTELY THE BEST.

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING CO. LTD.

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants
—&—
Direct Importers.

**47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.**

M. J. PATEL

INTERNATIONAL SPORTS COMPANY

Importers & Exporters & General Commission Agents

10 Peking Road, Kowloon, HONG KONG.

Special attention is paid to indent orders

Write To Us For Further Particulars.

Phone 53. Telegrams 'SOLANKI.'
P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

LIFE INSURANCE

Are you adequately insured?
Have you provided for your dependants?
Prepare for the future
Life Insurance gives peace of mind for the unknown future.

Insure with "THE OLD MUTUAL" your friend for Life—
The S.A. Mutual Life Assurance Society, which has best Bonus record in the WORLD.

Representative:—

DAYABHAI PATEL

P.O. Box 1760, JOHANNESBURG.
Phones:— Business 33-0711, Residence 33-5961

SHINGADIA STORES

(Prop: Premier Silk Bazaar Ltd.)

Direct Importers

Drapery, Outfitting, Fancy Goods, Oriental Curios Etc. Etc.

P.O. Box 111. UMTALI, S. Rhodesia.

Telegrams: "Premsilk" Phone: 2523.

PREMIER WHOLESALERS

(Members of the Mashonaland Wholesalers Association)

Everything for the African Trade. Prints, Khaki, Calicos, Blankets, Shoes & Fancy Goods.

P.O. Box 319. Phone: 2523/Extn 1.

UMTALI, S. Rhodesia

RHOD-INDIA LIMITED

Exporters, Importers & Manufacturers Representatives

Piece Goods, Hosiery, Jute Goods.

Enquiries Solicited. Prompt Attention.

"Aryan Mahal" 6th Floor,
Plot 43, "C" Road,
Churchgate Reclamation,

Cables "Indorhod." BOMBAY, INDIA.

Phone Day 24169 Phone Night 833549

L. RAJKOOMAR (PTY.) LTD.

14, CROSS STREET, DURBAN.

Funeral Directors and Manufacturers of all classes of Coffins and Wreaths

Contractors to the INTERNATIONAL FUNERAL COMPANY, LIMITED.

Reg. Office: 14 CROSS STREET, DURBAN

Country Orders for Coffins and Wreaths, accepted by phone and despatched by rail at the shortest notice.

Cable & Tel. Add.: "HARGYAN". Phone 20800.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

SWEETMEATS

PURE WHOLESOME HEALTHY

★ APPETISING—

★ DISTINCTIVENESS of Flavour.

★ Combined with INGREDIENTS of the PUREST QUALITY go into the making of our SWEETMEATS.

★ Made by our experts whose knowledge and experience of the delicate art of preparing these Oriental DELICACIES.

★ Assure YOU of the most PALATABLE SWEETMEATS money can buy anywhere in SOUTH AFRICA.

અમે દરેક જાતની મીઠાઈઓ બનાવીએ છીએ
બહાર ગામના ઓર્ડરોને સંભાળથી તાકીદનું ધ્યાન આપીએ છીએ.

★ Great care is exercised in the PACKING and DISPATCHING of country and foreign orders.

★ WE assure you of PROMPT, HYGENIC SERVICE with the GUARANTEE of SATISFACTION.

We specialise in:

Birthday Cakes, Wedding Cakes, High Class Fruit Cakes, Pastries, and Naan etc.

Victory V Lounge

(Cnr: Grey & Victoria Streets,)

Phone 24965 — DURBAN.

A.N.C. AND S.A.I.C. MEMORANDUM TO UNITED NATIONS

NATURE OF DISCRIMINATION IN S.A.

(Continued from last week)

1. Discrimination In The Franchise

THE South Africa Act is the Union's Constitution and it enshrines the principle of race discrimination.

All members of Parliament must be "of European descent." With minor exceptions (explained below) Africans are not allowed to vote. The indigenous inhabitants of the African continent, who are the big majority of the people, are barred from exercising the first right of a citizen of a democracy: the right to choose his or her own Government, by vote.

The Constitution reflects the historical differences described in the previous section that existed between the Cape and the Northern provinces before Union. These differences were retained in the South Africa Act. Non-Whites kept the vote in the Cape, but this right was not extended to the Northern Provinces. Even in the Cape the right of non-Whites to stand for Parliament was removed.

Since the passing of the South Africa Act, successive changes have been made to restrict still further non-White voting rights in the Cape. Africans have been placed on a separate voters' roll, and elect three Native Representatives (they must be Whites) separately. In 1930 white women were given the vote, but Coloured women not. This, of course, cut the voting strength of the Coloured people in half. Then educational and property restrictions on White voters were removed, but not in the case of Coloured people. This further reduced their political influence.

There are about 25,000 Coloured voters in the Cape, as against 390,000 Whites; 1,500 Asians are also registered voters.

Apart from the three Native Representatives in the Lower House who represent the Africans of the Cape Province, the only other African representation in Parliament is in the Upper House, the Senate, where four members are indirectly elected by the Africans under the 1936 Native Representation Act. These Senators must be Whites. The four Senators represent Africans who have three Assembly representatives. Thus one Senator is elected by the indirect vote of all the Africans of the Transvaal and Free State provinces, taken together. Under the system of indirect election, chiefs, headmen, advisory boards, local councils, constitute the electoral units and have as many votes as there are African taxpayers in the area.

As a contrast to this extremely limited franchise of the non-Whites (and it must be remembered that apart from 1,500 Asians in the Cape no Indians are represented in Parliament at all) every White over the age of 21 years has the vote. In the Cape where Coloureds and Indians have a vote they must be able to write their names and addresses and occupy property to the value of £75 or earn £50 a year if they are to qualify for the voters' roll.

Thus in Parliament, 40 Senators represent the Whites and 4 the Africans, and in the Assembly 150 Members represent the Whites and a small number of Coloureds and Asians, and 3 the Africans of the Cape Province.

Out of a total of 197 Members, 190 represent 22 per cent. of the population, and 7 represent 68 per cent. The remaining 10 per cent. are totally unrepresented.

Only in the Cape are non-Whites represented on Provincial Councils, and only on Cape Municipal Councils may non-White Councillors sit.

Everywhere else City and Town Councils are exclusively white.

2. The Coloured Vote Crisis

Not satisfied with this gross disparity, the Nationalist Government has set itself to destroy the vestiges of non-White franchise rights. They have repeatedly threatened to abolish the three African representatives. One of the three elected Members of Parliamment (Mr. S. Kahn) was expelled from Parliament under the Suppression of Communism Act, 1950, and his successor, Mr. B. Bunting, is at present under immediate notice of a similar expulsion.

Above all, the Nationalists have set themselves to remove the Coloured voters from the Common Roll in the Cape Province.

In 1951, the Nationalists passed the "Separate Representation of Voters Act" amidst one of the greatest constitutional storms in the country's history, removing the Coloured voters of the Cape from the Common Roll and flouting the entrenched clause in the Constitution which safeguarded the non-White franchise of the Cape. The Nationalists defied the constitutional provision that the franchise could not be taken from the Coloureds except by a two-thirds majority of both Houses of Parliament sitting together. Their Act substitutes a communal franchise for the direct vote, giving the Coloured people four representatives in the House of Assembly.

A country-wide campaign against the Act, from great sections of both Whites and non-Whites, raged for months. Four Coloured voters filed Court petitions contesting the validity of the Act on the ground that it conflicted with the provisions of the South Africa Act. They were successful in the Courts.

Thereupon the Nationalist Government promulgated the High Court of Parliament Bill which constituted Parliament itself the highest court in the land, this farcical procedure all to enable the Nationalist caucus in Parliament, in the guise of the final Appeal Court, to give the Act the stamp of legality. The High Court of Parliament Act was then declared *ultra vires* by the Appellate Division of the Supreme Court.

With fanatical obstinacy, the Nationalists have pursued their object of disenfranchising the meagre 25,000 Coloured voters. As we write these lines (August 1953) they have summoned a joint session of both Houses of Parliament and efforts are being made to persuade the United Party (Opposition) members to co operate in furnishing the necessary constitutional two-thirds majority. However, as no concessions are being offered to the Opposition (such as a Coalition Government with a sharing of Cabinet seats, etc.) it seems that the required majority may not be forthcoming.

3. Discrimination In Land Ownership

The process of driving the African from the land was completed and legalised in 1913 with the passing of the notorious Native Land Act. This Act prohibited all Africans from acquiring or hiring land outside areas scheduled in the Act. It brought about the tragic uprooting of hundreds of thousands of families settled on their land for generations who now had nowhere to go. This was a deed of historic infamy whose effects are felt to this day.

The confinement of millions of Africans to areas far too small to support them had a very clear purpose; the pressure of land hunger, poverty and starvation forced them to leave their homes in the countryside to seek work on the mines and farms. The Union's land policy has always been the lever for its migratory labour and cheap labour policy.

After the 1913 Land Act the total area left for African occupation as "Native Reserves" was 10,422,735 morgen out of a total of 142,555,000 morgen, that is about 7.3 per cent. of the total land area. It was promised that more land would be added to the Reserves, but by 1936 the total addition was about 1 per cent.

The first Secretary of the African National Congress, the late Sol. T. Plaatje, painted in his book "Native Life in South Africa" a heart-breaking picture of thousands of Africans he saw in July 1913, in the bitter heart of winter, trekking aimlessly with their cattle and families across the Union, rendered homeless and landless by the Land Act. Many of them subsequently became landless agricultural labourers or labour tenants, modern serfs, allowed to farm a small piece of ground in return for their service and that of members of their family for a certain period every year. As one petty chief put it: "My grandfather awoke one morning at his own kraal and found a white man who said 'You are living on my farm and you must work for me.'" In effect African agricultural labourers are paying with their labour for access to the land they once held themselves.

It should be remembered that the 1913 Land Act followed the census of 1911 which showed Africans constituted 78 per cent. of the total population.

Moreover, "with the exception of the Transkei and Pondoland they (the Reserves) were on the whole regions of only medium or poor fertility, many of them left for Native occupation after the better land in the vicinity had been taken over by the white farmers." (E. R. Roux in Race Relations Handbook).

The 1936 Trust and Land Act abolished the right of Africans in the Cape Province to purchase land outside the Reserves, thus placing them in the same position as those in the other three provinces. At the same time an area of 7¼ million morgen was earmarked for purchase for additional Reserves. These pur-

chases were supposed to take place by 1946. In the 14 years following the passage of the Act, 4,286,171 morgen of land were purchased in the four provinces. In 1950 only £497,195 was spent buying 70,841 morgen. Still to be purchased is 2,963,829 morgen.

White farmers have bitterly and consistently opposed even these limited accessions of land for Africans. And even Mr. D. L. Smit, then Chairman of the Native Affairs Commission, said: "We are being pressed by the Europeans to remove the few black spots, but we cannot do that unless we give the Natives land elsewhere of equal agricultural and pastoral value. It appears that the European community is not prepared to honour its promises."

Today the Reserves, in the words of a Government Commission, are: "generally backward areas, and the whole atmosphere is one of stagnation, of poverty of people and resources. There has been little, if any, attempt to integrate them into the national economy; they have been largely ignored and neglected."

The rate of increase in population has far outstripped the rate at which land was added to the existing Native areas.

Few families in the Reserves can depend solely on agriculture for their livelihood. Yields from crops and animals are so low that supplementary income must be obtained from somewhere. Due to the overcrowding of the Reserves, the small-size holdings of the individual and the utter dependence of the people on each season's crop, it has been impossible for the African farmers to let land lie fallow, rotate crops or practice other good farming techniques. The result has been that the land in the Reserves, poor to start with, has reached a chronic and shocking state of erosion and steadily aggravated infertility where droughts and dust-storms are becoming increasingly prevalent.

Traditionally, the Africans are a cattle-owning people, but more and more today their cattle are passing from their possession.

Report No 9 of the Government Social and Economic Planning Council states that:

"In the two Ciskeian districts (Kingwilliamstown and Keiskamahoek), 30-50 per cent of the taxpayers own no cattle; in the seven Transkeian districts, 44 per cent. of the families have no cattle at all, 20 per cent. own from 1 to 5 head, and the remaining 36 per cent. have upwards of 5; in the Umkomaas River valley at Polela 26 per cent. of the families own no cattle.

"In the seven districts of the Transkei 33 923 families, i.e. 47 per cent., have neither sheep nor goats, and of the sheep owners 13.39 per cent. own from one to five head." In one location, which was considered to be an average one for the Territories, three out of a thousand stock owners owned 70 per cent. of the sheep and 50 per cent. of the cattle in the locations. Evidently thousands of families in the Reserves not only own no land but also possess no stock.

While the African peasant in the Reserve has thus a desperate struggle to maintain a bare existence for himself and his family from the produce of the land he is still called upon to find money in order to pay taxes and purchase necessities of life. Yet it is almost impossible for him to obtain money from his farming operations. Even if he had managed, often by depriving himself and his family of food, to accumulate a small surplus of farm products, these would be mortgaged in advance to the white trader. The Government claims the Reserves at least are areas where the Africans have full opportunities for economic progress, yet we find that in the Transkeian territories at the 31st March 1915, the number of traders was as follow.—

(a) Europeans :	
Urban areas	350
Rural areas	705
	1055
(b) Natives :	
Traders	37
Bakers	6
Butchers	40
	83

The African peasant would in any case find it impossible to market his produce owing to the complete lack of adequate transport and marketing facilities for African farmers (this is in contrast to the splendid arrangements made by the Government to enable the White farmer to market his products).

The head of an African family living in the Reserves is thus compelled to spend a large part of his life away from his land and family working in the gold mines, in industry or a farm to earn money.

In the words of the Government Wages Commission "a considerable percentage of the Reserve Natives have to work for hire almost continuously with relatively short breaks to earn a living."

According to the Director of Native Agriculture "the labour force today is composed of men who are neither workers nor peasants, but poor shadows of both, standing with one foot in the Reserves and the other in the towns."

The 1936 census showed that 54 per cent. of the male population was absent from the Reserves at the time of census.

It is the young men who go to work, and in the Reserves the work of farming has to be done by the aged, by children and by women free from domestic duties.

The average period spent away from home by mine labourers is about 14 months.

Again to quote the Social and Economic Planning Council:

"From a long-term point of view, the Council regards the system of migratory labour as morally, socially and economically wrong, and it looks forward to its ultimate disappearance.

"As far as the Reserves in particular are concerned, no real progress towards their rehabilitation is possible as long as the migratory system of peasant labour is encouraged. The loss of man-power is bound to react adversely upon agriculture in the Reserves. Moreover, the Native has little incentive to improve himself as an agriculturalist, and his work outside the Reserves is not so much benefit to him in his home environment.

"If the migratory system prevents the Native from becoming a good farmer, it also makes him a poor industrial worker. The system is in fact wasteful of the country's greatest asset—its human resources."

It should also be noted that numerous "Asiatic Land Tenure" measures and laws operate against the acquirement of land and property by Indians in the Transvaal and Natal.

Finally, the notorious Group Areas Act has been promulgated in a number of areas by the South African Government—in contravention of Paragraph 3 of Resolution 395 (v) of the U.N. General Assembly (vide Resolution of the U.N. General Assembly, 12th January, 1952). This Act drastically curtails the acquisition of land by all non-white people to specific locations allocated by the white authorities.

(To be continued)

ABOO BAKER ISMAIL

QUALIFIED BOOK-KEEPER,
SECRETARY, AGENT.

Accounts of every description prepared,
Books written up,
Statement of Affairs, Balance Sheets and Income Tax Returns completed.

All types of office work undertaken.

Consultant and adviser on the many laws that affect business men; i.e. Mercantile Law, etc.

Country clients given special attention.
Extra Staff employed to attend country clients only.
Without obligation on your part drop me a post card for further information and enlightenment.

365, Struben Street. Phone 2-5548.

(Between Prinsloo & Du Toit Streets.)

PRETORIA

Residence next to office, at 367, Struben Street.
Residence 'Phone: 2-5548.

BENEFIT CONCERT TO SEND AFRICAN SINGER OVERSEAS

THE quality of African singing voices is proverbial among music-loving Europeans, but it is not often that Africans in this country acquire the musicianship in the European sense in addition to their own, to send Europeans into raptures about their potentialities being developed and realised overseas. This however, is exactly what has happened in the case of Ignatius Temba, who has thrilled European and Non-European audiences alike with his singing of operatic arias and now, what must formerly have seemed an empty dream to Ignatius, stands a real chance of being translated into reality.

Ignatius Temba

A strong committee, under the chairmanship of Mr. Edward Dunn, has been formed and the Ignatius Temba Fund has been instituted to collect the necessary funds to send Ignatius to the Guildhall School of Music in London. He has already been accepted as a pupil on the recommendation of leading Durban musicians including Mr. Noel MacAdam, Mr. Blythe-Major and Rose Alper.

The drive for funds will reach its first real climax with a special Benefit Concert at the Durban City Hall on Monday September 28 for which Josslyn Kahn, Pamela London, Stepham Deak and the Durban Civic Orchestra have donated their services. In addition, Ignatius Temba will be the principal soloist. Special arrangements have been made to accommodate all Non-Europeans at whatever price they may wish to pay and the entire proceeds will go to the Ignatius Temba Tund. Booking is at the City Hall and the prices are 7/6 and 4/6 for reserved seats and 2/7 unreserved.

Ignatius Temba grew up in Johannesburg, where he received his primary education and where his Father is chief clerks in the W.N.L.A. at St. Joseph's School at Vryheid. When he wrote his Junior Certificate, he sang as a soloist at student concerts. From 1940 to 1950, he was at Marianhill, where he took both his matric and his teacher's course and actually taught there for the last year. His musical development owes much to the influence of the Monks and Nuns who encouraged him to sing Georgian chants in Latin, which must undoubtedly have contributed much to his developing familiarity which the Italian language, with provides him with his chief love—opera.

As a result of representations by Mr. Dunn, to Mr. George Burrell, Natal Manager for Messrs African Consolidated Theatres, Ignatius was allowed to see and hear all the operas presented by the recent Italian Opera Company and this led to an audition with Olimpio Ferratti, the Assistant Conductor and Ferrari, Ferrando who suggested that Ignatius should come to Milan where they would introduce him to the right people as they felt that Temba should have every chance of winning a scholarship and ultimately of singing in "Ottallo" and "Pagliacei." Ignatius also heard all the operas presented by the Labia Opera Company when they visited Durban.

In March 1951, when Ignatius first came to Durban to teach at the Mazenod High School, he met Mrs Enid Jacob. When Mrs Hahn heard him sing, she offered to accompany him and coach him, which she has done for two years except for a break of four months when she went overseas. During this time, Ignatius won the bursary for the best all round artist at the All-African Eisteddfodd. The following year, Mrs. Hahn again coached him and accompanied him at the Eisteddfod and and he again won the same bursary.

He also pays tribute to Giovani Brevario, who has coached him in Italian and diction. Mrs. Magid (better known as Rose Alper) has also interested herself in his development.

Anyone wishing to contribute towards his chance of going overseas, should Contact the Ignatius Temba Fund, c/o P.O. Box 2239, or telephone 29313, to whom all cheques should be made payable.

Things In General

Shree Gopalal Hindu Temple

The Krishna Ashtmee festival was celebrated at the temple (Shree Gopalal Temple) on August 31 at 8. 30 p.m. After the hawan and the prayers, (parsad) refreshments were distributed to all those present, more than 500 packages of parsad was distributed. The officials of the temple are very grateful to Mr. A. Ramsunder of Cottonland who donated parsad for the valve of £10.

Death Of Mr. M. M. Amod

Mr. M. M. Amod of Messrs M. M. Amod and Co Ltd, Ladysmith passed away peacefully at his residence on September 16 at the age of 82. Mr. Amod was in failing health recently. He was a well-known business man. He leaves behind 5 sons and a daughter to mourn their loss. His funeral was largely attended by all sections of the community.

Aryan Sports Club

At the 23rd Annual General meeting of the Aryan sports club, the following office-bearers were elected for season 1953—54: Hon. life patron: Mr J. D. Druwe; patrons: Messrs N. F. Bansda, B. Dagee, P. Makan, T. F. Dullabh and L. Nagar; president: Mr. N. P. Umley; vice presidents: Messrs N. M. Vaghmaria and B. J. Govindjee; hon. secretary: Mr. R. Bhana; asst. secretary: Mr. L. Daya; hon. treasurer: Mr. E. M. Ranchod; hon. auditor: Mr. G. Ranchod; club captain: I. Bansda; cricket captain: N. P. Umley; vice captain: R. Bhana; table tennis captain: I. Bansda; vice captain: B. J. Govindjee; cricket selectors: Messrs A. Naran, N. P. Umley and R. Bhana; Scorekeeper: D. Daya; delegate to the E.P.I.C.U.: Messrs M. Ranchod and R. Bhana; delegates to the E.P.T.T.A.: Messrs B. J. Govindjee and I. Bansda; kit secretary: Mr. R. Bhana.

MICHAEL McNEILE
Presents
INTIMATE THEATRE
in
Gerald Savory's Hilarious Comedy
"GEORGE AND MARGARET"
with
LAWLENCE AYRIS
HELEN BRAITHWAITE
Produced by GERALD SIM
29th. SEPT. to 3rd. OCT.
at 7.45 p.m.
BOLTON HALL
6/-, 4/6 & 3/2 (Incldg Tax)
Book at:
GOODWILL LOUNGE
(Walter Kirby Advtg.)

"Distin's 1953 Seed Catalogue Price List—listing not only Seeds but all Garden Requisites. Write for a free copy: Distin's Seeds (Pty) Ltd., Box 2060, Johannesburg."

AUM
SOUTH AFRICAN HINDU CONFERENCE
FIFTH SESSION
OFFICIL OPENING by
S. R. Naidoo, Esq.
9th October 1953 at A. I. Kajee Memorial Hall, Leopold Street, Durban, at 8 p.m.
SESSIONS: 10th and 11th October, 1953
at Hindu Tamil Institute, Cross Street, Durban
PRESIDENT:
S. R. Pather, Esq., (Bar-at-Law)
All affiliated Hindu Institutions, Temples, Vernacular School Committees and Prayer Committees, etc, are entitled to be represented at and participate in the Conference by five delegates each. Unaffiliated institutions, etc. should immediately apply to the General Secretary for affiliation.
49 Lorne Street, DURBAN. R. Regnath, Gen. Secretary. Phone: 23088 (Office) 49886 (After hours
SOUTH AFRICAN HINDU MAHA SABHA

LATEST MATERIALS!

DOUBLE BORDER PAISLEY CREPE-DE-CHINE 45" 5/6 yd.

EMBOSS GEORGETTES all shades 45" 10/6 yd.

OPAL GEORGETTES 45" all shades 12/6 yd.

VELVET CHENILE GEORGETTES 45" 15/6 yd.

44" PRINTED GEORGETTE Spot & Floral Designs 45" 4/11 yd.

44" COLOURED GEORGETTES 4/11 yd.

CHAMPALS!

Ladies Latest Plastic Champals all shades sizes 3 to 7 16/6 pair.
Colours: Green, White, Red, Brown, Blue and Wine.

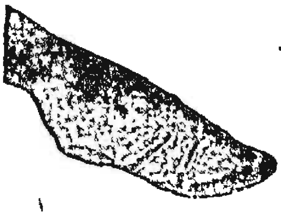

SAREES!

EMBROIDERED GEORGETTE SAREES. all shades £3/15/0 each.

WHITE COTTON SAREES 22/6 each.

GEORGETTE JARI WORK SAREES £5-10-0.

EMBROIDERED SUEDE SILK SAREES with borders 63/- each.

LADIES UNDIES

Huge range of SLIPS, NIGHTIES, PANTIES, BLOOMERS etc. Now unpacked.

Saree Borders, Jari Trimmings. Always In Stock.

CHAMPALS

Ladies Leather Champals Size 3 to 7 11/9 pair.

BABY WEAR!

INFANTS KNITTED WOOL SHAWLS 17/6 to 30/- each.

INFANTS COT BLANKETS Pink & Blue 6/3 & 12/6 each.

INFANTS GEORGETTE DRESSES SMOCKED 18/11 each.

INFANTS BOOTIES, BONNETS, BIBS, PILCHERS, all one price 2/11 each.

HOUSE - HOLD

Bedsheets 15/6 to 25/- each.

Pillow Cases plain 3/6 each.

Pillow Cases Embroidered 4/11 each.

Towels from 2/11 to 15/6 each.

Table cloths & Satin Bedspreads at Reduced Prices.

MENS & BOYS

SHIRTS, PYJAMAS, SOCKS, TIES, HANDKERCHIEFS Etc. Specially reduced.

JAYBEE SILK HOUSE

P. O. Box 5169.

39a MARKET STREET, JOHANNESBURG.

Phone 33-6229.

FOR...

RUBBER STAMPS AND

PRINTING

CONTACT...

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS AND RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.
P.O. BOX 2782.

TELEGRAPHIC ADDRESS "QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

SUNBEAM

gives a lasting shine!

Housewives realise that cheerful and clean-looking homes make for contented and happy living....and Sunbeam gives a brighter, more lasting shine! With such ease a *little* Sunbeam spreads over a *large* area, quickly giving a lasting shine to floors and furniture.

It is easier to work with, shines brighter, lasts longer!

FOR BRIGHTER FLOORS AND LIGHTER WORK
Always ask for

SUNBEAM POLISH

Shines... and shines... and shines

AFRICAN VIEWPOINT

NATIONAL CONVENTIONS IN SEASON

By JORDAN K. NGUBANE

FROM many sides one hears talk of a national convention to find a modus vivendi out of the tangled relations into which we have all been thrown by colour prejudice. As indicative of the nation's awakening to the dangers of discrimination based on race, talk of these assemblies is very healthy.

At the Cradock annual conference of the African National Congress Professor Matthews made the bold demand that it was time the African National Congress took steps to convene a national convention of the people to work out a blueprint of the South Africa for which Congress toils. On the other hand, the Institute of Race Relations is reported to be on plans to ensure that a convention is convened.

The conventions in the minds of the Institute and Congress differ from the one contemplated by the Dutch Reformed Church in that the latter will confine its invitations, in the first instance, to leaders of the Christian Church. The South African Labour Party has for a long time been reported to be on plans for a national gathering of some sort.

These moves are indicative of a readiness, on the part of a substantial portion of the people of South Africa, to grapple realistically with the problem of relations between the races. But a national convention presupposes the will, on the part of all affected, to meet—apart from mutual concern over a certain aspect of national life. About the strength of this will on the ruling side I am a little doubtful at the moment.

The Liberal Party, the Labour Party and those who belong to neither on the white side but who detest the Colour Bar might readily attend such a convention. Possibly a section of United Party opinion might have a little more courage and political character and attend. But the bulk of these people together with the Malan crowd would not be likely to respond favourably to something which savoured of succumbing to liberalistic influences. And these people still represent the solid bulk of white opinion. Without them the convention would not be truly national.

The business of those who talk of a convention, then, is to ensure that if and when it is called, it should be truly national—in the sense that if possible every section of the South African people should be represented.

This brings me to the Matthews and Institute plans because it would appear that these might be ready for implementation soon. Professor Matthews has not made clear what it is he means by "the people." If he means the majority of the people of South Africa, that is, the non-Europeans, his plan would suffer from being too sectarian. It might attract a favourable response from a section of European opinion—but not of a character to be regarded as representative. This is a fatal defect in the Matthews plan.

The Institute, on the other hand, works on more elaborate lines to make the convention it has in mind representative. It is reported to be on plans to approach organised bodies and individuals in every walk of national life. This means that if the United Party and the Malan gang refuse to co-operate we might, purely for argument's sake see the Chamber of Industries attending, or some similar organisation. That would be an important section of European opinion.

It would appear, however, that both the African National Congress and the Institute work at cross-purposes on the matter of convening a national assembly to agree on a new charter for South Africa. This might create a situation where the Institute might find the ANC taking up an unco-operative attitude. The fact must be faced frankly that if the ANC declined to attend the convention sponsored by the Institute, that would be calamitous. This is a fatal defect in the Institute's plan.

These defects necessitate a new approach to the whole question. Instead of the ANC and the Institute working separately to reach one goal, would it not be statesmanlike to present a common front? On the African side the African National Congress has been first in the field with a practical demand for a convention. The Institute is in a similar position on the white side. It would be unfortunate if this placed the two bodies in rival positions where, for reasons of prestige or something else, neither found it possible to work with the other.

The Institute is already circularising people in all racial camps, sounding them on their attitude to the convention it has in mind. Congress has countered this by advising its members not to commit themselves before the National Executive Committee meets to discuss the Institute's invitation. This is a very reasonable request from the African National Congress. It would be disastrous for the African people to be represented by individuals at a national convention—no matter how highly-placed such individuals were. We want to be represented by our elected spokesmen and the only people we recognise in this respect are our elected leaders in the African National Congress. I would urge those of my readers who might have been approached to wait until the National Executive gives us the lead on the matter.

I trust the National Executive will not see little beyond national prestige. I trust it will be guided by the greater national interest—using national here in the broader sense which embraces every section of the people of South Africa. If it takes up this attitude, it will realise the defects in the Congress plan and be a little more accommodating.

But it is the Institute which should take the initiative to dispel any suggestion of competition in convening the national assembly. If it does not do this, I am afraid it might find it extremely difficult to persuade the African National Congress and, also, the South African Indian Congress, to participate in the convention.

A very great amount of tact is required to establish positive contact between the Institute and the Congress. I do not in any way minimise the very real difficulties on the way. But they must be overcome if the convention will not just be a farce; if the convention must raise the true voice of the South Africa for which we all labour. Congress opinion has stiffened considerably recently against liberalism of the Institute's type and this does not in any way make things easier for both sides to reach agreement. But if the will to agree cannot enable Congress and the Institute to work together on a matter of common interest, it would be absurd to imagine that their differences would help to make their conventions a success. If both bodies presuppose the existence of the will to agree on the part of other sections of the population—otherwise they would not both talk of conventions—that will must already be particularly and effectively strong among them. It is for them to put it to the test between themselves. If it works, that will augur well for the national conventions. If it does not, that would be proof that neither is as yet ready for a convention.

The Institute will do well to approach the leaders of the African National Congress to see if they cannot agree to sponsor the convention; nominate their representatives on the convention committee, etc. The Congress should be approached with an open mind. Its leaders will not stand at attention and say "Yes" to everything just because white people say it. They have their own ideas about these things and sound statesmanship will respect them. In any case they are a power to reckon with now. It lies in their power to make or mar the convention. People in such a position deserve to be treated with respect.

This much I can vouch for: the leaders of the African National Congress are very reasonable men. But in South Africa, as everywhere where men are insulted because of their race, quite a lot depends on approach, tactics etc. The idea of a national convention is inherently sound—not so much for what it will achieve as for purposes of educating opinion on the grave dangers of tyranny. To convene it, however, is a very delicate business. I would not like to be in the shoes of the people who talk of it—African or White—but I wish them all possible success.

Cuticura
TALCUM POWDER

Tender skins are extra sensitive in hot weather. A dusting with Cuticura Talcum Powder cools the skin, allays chafing and ensures lasting comfort Mother will just love its distinctive perfume and exquisite fragrance.
STOPS CHAFING!
549

HEROES CAN DO NO WRONG

By REGINALD REYNOLDS

THIS is an interesting story written by Reginald Reynolds during his African conquest, for 'Peace News.' We take the liberty of reproducing this story for the benefit of our readers.

Unless you fly or have a car, the usual way of travelling from Kenya to the Copper Belt is by 'bus. There is no railway, but long distance 'buses cover the 1,500 miles from Nairobi to Ndola; and that was the way I travelled, on roads that run almost all the way through bush.

The last lap is a four-days' run from Mbeya, in South West Tanganyika, to Broken Hill or Ndola. You spend the second night at the Crested Crane. I arrived on the weekly 'bus and shared a table that evening with three other travellers.

The Scottish minister, who had motored over for a funeral, was cultured and intelligent. The elderly women, an ex-teacher, travelling on a route that crossed mine at this point, seemed to know an astonishing number of places where I had been and many of my personal friends. We talked of education, religion and problems with a capital P.

The fourth guest did not join in. His rough clothes and his deep tan suggested the man of of action, but he was not handy with words. I tried to draw him into the conversation.

"Do tell them," I said, "the story you told me today on the 'bus."

But he shook his head and smiled. He had the shyness as well as the gentleness, which is so often found with really tough men. Earlier in the day he had done me the honour of treating me as a 'mate.' But now the atmosphere was different—intellectually overwelming, suspected

• •

I had been travelling alone in the First Class Compartment—not by choice, but because a European may not travel otherwise than First in Northern Rhodesia.

At a wayside halt he had boarded the 'bus, half apologetically, as though he feared to intrude on my solitude. He wore a leather windjammer and canvas slacks. His story had come out disjointedly; but by patient questioning I had pieced it together; and this was the gist of it.

He was a prospector and something of a hunter, too, with a love for the bush and the open spaces that recalled the works of Jack London of whom as I rightly guessed) he'd nevel even heard. It did not surprise me to learn, later, that he had been amateur middle-weight champion of Northern Rhodesia. His parents were South African Dutch and his father had lived just as the son loved to live himself. They were natural pioneers.

Very recently an African, working under him, had asked for leave. "My Old Boy," as he regularly called this man, was facing a domestic crisis. Another man had run off with his wife and action was required. Leave was granted.

• •

The next news of "My Old Boy" was that he was in jail, on a three months' sentence for assault. I don't want to discuss the rights and wrongs of this; I am merely concerned here with the way the Dutch prospector reacted and what he did. It is a human story worth remembering if one begins to think racially. Dr. Malan is not the only person who thinks racially—it is necessary to be reminded sometimes that his own people—like the Africans are human beings.

"I couldn't let my old boy down," explained the prospector, "he'd been with me for five years." So he had travelled for two days by 'bus, chartered a car and driven another ninety miles. (He was not a wealthy man.) Then he walked sixty miles through the bush.

"*Sixty miles?*"

"Yes In two days. I'm used to it in my job. I slept in the bush. If there had been lions about I'd have slept up a tree. I've done *that* before now. And I've always got my rifle." He fondled it, lovingly.

He bailed his man out and somehow arranged to have the case submitted to an Appeal Court in his own district, to which he was returning. I don't know how this is done, but he did it. He said he would defend the man himself when the case came up. He was confident because of the provocation and because of other arguments.

Remembering this I felt that the minister, the lady and I were indeed the Stage Army of the Good; but here was something that not one of us, perhaps, would have done. At table the Dutch prospector was almost as out of place as his "Old Boy" would have been. Only once did he come into the conversation. It was to describe some remarkable paintings in caves that I was to pass the next day. Naturally I expressed interest.

To please me he travelled the next morning on the Ndola 'bus, though he was bound for Broken Hill. Once more we were the only two in the First Class. These 'buses make long halts; and it was not difficult, after nearly three hours, to persuade the African driver to stop so that the two mad Europeans could go and look for the caves. "My Boy" was, of course, on the 'bus. He was a man of roughly the same age as his boss—about forty, I should judge—in a rakish green hat, a faded blue coat and a battered pair of striped trousers, as (once) worn by city gents. He came with us.

• •

We plunged through bush and over rocks where little grew but huge cacti. My guide and the "Old Boy" had the eyes of trackers and they found everything imaginable—except the caves. The prospector had only been there once before, but he was deeply mortified. His language would probably not have pleased the minister or the lady at the hotel.

Only after an hour and a quarter did we return, dusty and defeated, to the 'bus. For once I did not feel ashamed that a European whim should be allowed such privilege. "The Old Boy" would have told all the Africans about his boss. My friend, I knew, was to them a hero; and heroes can do no wrong.

VACANCIES AT INDIAN AND COLOURED SCHOOL

FOR STANDARDS VI, VII VIII

Accommodation available for a limited number of Pupils for Standards VI, VII and VIII at the Pietersburg Indian and Coloured School. Interested parents should contact the undersigned before the 15th day of October 1953.

Arrangements for Boarding and Lodging will be made if the demand necessitates it. Parents will be adviced in good time of the acceptance or non-acceptance of their children.

Write to:

The Secretary,
School Parent Committee,
P.O. Box 220,
Pietersbuag, T'Vaal.

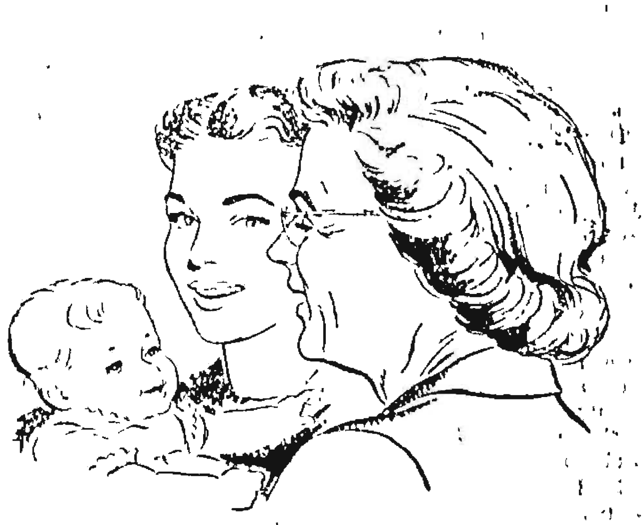

That's exactly what I did, Mother . . .

If, whenever there is the risk of infection, you use the antiseptic which your doctor uses and recommends, then you cannot go far wrong. In this, as in all matters important to your health, it is advisable to let your doctor's experience be your guide.

DETTOL REGD.

Reckitt & Colman (Africa) Ltd., P.O. Box 1097, Cape Town.

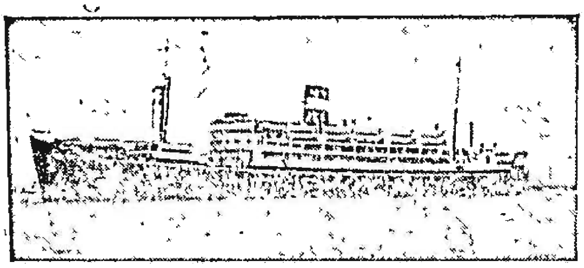

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala arriving Sept. 28. Sailing October 3 for Bombay

Passengers must conform with the Vaccination and Yellow Fever innoculation requirements and obtain certificates from their nearest District Surgeon. Innoculation by and certificates from private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class	single	without	food	£75—15—0
Second "	"	"	"	50—13—0
Inter-Class	"	"	"	34—3—0
Unberthed	(Deck)	without food		21—3—0

Muslim Special Food £11—10—0 Ordinary Food £4—17—6
Hindu Special Food £10—3—0 Ordinary Food £4—5—6

Bookings for 1st, 2nd, Inter-Class and Unberthed (Deck) can be effected by communication with us by telegram or letters.

Under no circumstances will unberthed passengers be permitted to keep on deck with them more than one bedding roll and one trunk for use during the voyage.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add.: "KARAMAT."

DHIRUBHAI P. NAIK

Travel, Insurance & General Agent

Book with us for your travelling by Air, Sea or Land either to India or to any part of the world.

All types of Insurance—Life, Fire, Burglary, Riot, Storm, Accident, Plate Glass, etc.

Consult Us Free of Charge For Your Income Tax, Personal Tax, Writing Of Your Books, Trade Licences, Revenue Clearance Certificate, Passports And Immigration Matters.

Representative: National Mutual Life Asso. Of Australasia, Yorkshire Insurance Co. Ltd.

Telephone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
BHAGAVAD GITA—Abridged and explained by C. Rajagopalachari	4	0
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Phoenix, Natal.

NOW DIRECT FROM BOMBAY

MAGIZINES, NEWSPAPERS, BOOKS CAN BE DESPATCHED TO YOU INSTANTLY—AND REGULARLY

WHEREVER YOU ARE, whatever your taste in books and magazines, **INDIAN ENTERPRISERS** can always serve you with their comprehensive service. We can supply you any Indian book, magazine or publication, published in any Indian language, including English, Gujarati, Hindi, Urdu, Tamil or any other language, at publisher's rate.

Order your requirement of book and magazines from us

We Supply Indian Magazines On Monthly Rates As Well As Annual Subscription Basis

Some interesting Indian magazines you would wish to read (rates mentioned are for one month's supply):

FILM MAGAZINES:		GENERAL MAGAZINES:	
Filmindia	6s	Flair	10d.
Filmcritic	4s 6d	Illustrated Weekly Of India	7s 6d
Filmfare	2s	Modern Review	3s.
Film Age	2s.	March Of India	4d 6d.
Movie Times	2s.	Onlooker	3s.
Picturegoer	1s	Orient	2s. 6d.
Picturepost	2s.	United Asia	3s
Talk-a-Tone	2s.	Trend	2s. 3d.
Motion Picture Magazine	1s. 6d.	Indian Review	1s. 6d

Also Of Great Interest :

Stars Of The Indian Screen (a few copies are still available): 10 Shilling per copy

Star Profile (A photographic biography of Indian filmstar Nimmi): 7s. 6d. per copy

Send Your Order With Proper Remittance

Indian Enterprisers

P.O. Box 6541

2/23 Nanak Nivas, Bombay-26 (India)

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
SELECTIONS FROM GANDHI—Nirmal Kumar Bose	10	0
GANDHIAN ETHICS—Benoy Gopal Ray	2	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
CHAITANYA TO VIVEKANANDA	3	3
STORY OF SATARA—Major B. D. Basu, (I.M.S.)	15	0
SEVEN MONTHS WITH GANDHI—Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE—S. K. George	6	0
DELHI DIARY—Gandhiji	10	6
A RIGHTEOUS STRUGGLE—Mahadev Desai	2	3
THE POLITICAL PHILOSOPHY OF MAHATMA GANDHI—Gopinath Dhewan	17	9
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II—M. K. Gandhi	14	0
THE STORY OF BARDOLI—Mahadev Desai	6	0
FROM YERAVDA MANDIR—M. K. Gandhi	1	0
MAHADEV DESAI'S EARLY LIFE —By Narahari D. Parikh	2	6

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"

P. Bag. Phoenix, Natal.

Phones: 29121/3 (Switchboard) 24179 (Manager)
Cables & Tel. Add: "PROSPERITY" (All Branches)
P.O. Box 2197
(Established 1927

Premier Produce
Co. (Pty) Ltd.

General Wholesale Merchants
EXPORTERS AND IMPORTERS

Buyers and large Stockists of all kinds of Indian and European Groceries, Provisions, Soaps, Oils, Grains, Beans, Peas, Kaffircorn, Malt, Maize, Maize Products, Wheat, Wheaten Products, Crockery, Hardware and also Coal of all types.

All enquiries for Export and Import to the Head-Office.
Head-Office: "PREMIER HOUSE"
364 Pine Street, Durban.

also at

JOHANNESBURG
Phones: 34-3554/5
P.O. Box 200, Fordsburg,
82, Crown Road,
Fordsburg, Johannesburg.

BENONI
Benoni Coal Site
Phone 54-1813,
Rangeview Coal Sites—54-2205
P.O. Box 392, Benoni.

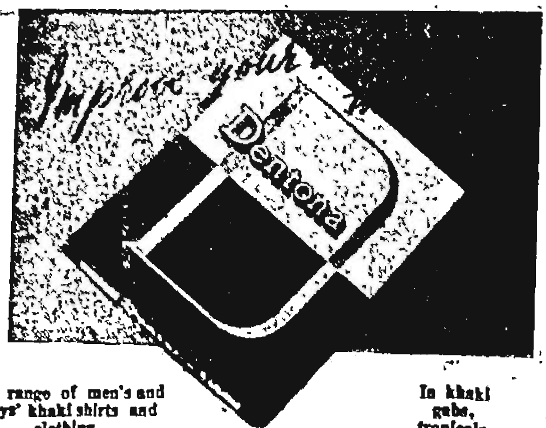

Full range of men's and boys' khaki shirts and clothing.

In khaki gabs, tropicals.

DENTONA
SHORTS AND SLACKS
IN MOYGASHEL Regd.
TRADE ENQUIRIES
UNION OF S. AFRICA, SWAZILAND, BASUTOLAND, SOUTH WEST AFRICA, SOUTHERN BECHUANALAND.
DENTON TRADING CO.
Phone 34-4381 JOHANNESBURG P.O. Box 3581
N. RHODESIA
FEIGENBAUM BROS.
Phone 2758 BULAWAYO P.O. Box 354
SOUTHERN RHODESIA
MASHONALAND, P.E.A. & N. BECHUANALAND
W. F. NEUMAN
Phones 2-1219/2-4924 SALISBURY P.O. Box 1492
BRITISH EAST AFRICA
VAN BRUSSEL & CO. (E.A.) LTD.
Phone 4010 Trust Mansions NAIROBI
BULAWAYO CLOTHING FACTORY LTD.
Phone 2410, Bulawayo, P.O. Box 427, Southern Rhodesia.

Proprietors:
C. L. Patel, D. K. Patel
V. B. Patel, H. J. Patel
K. C. Patel.

The Star Clothing Factory

Wholesale Merchants

CLOTHING MANUFACTURERS

P.O. Box 237. Phone 514.
Jameson Road, Livingstone,
NORTHERN RHODESIA.

Our S.A. Representative:

H. L. Hompes & Co., (Pty.) Ltd.

Durban, P.O. Box 1301.
Johannesburg, P.O. Box 3480.
Capetown, P.O. Box 824.

New Typewriters

POPULAR MAKES

Remington, Smith-Corona, Olivetti, Hermes, R. C. Allen.

PORTABLE & STANDARD MODELS AVAILABLE AT:

NATIONAL OFFICE SUPPLIES
(PTY. LTD.)

(Directors: N. V. MEHTA, J. P. GOKOOL, K. V. MEHTA)

LEGAL & COMMERCIAL STATIONERS
OFFICE EQUIPMENT SPECIALISTS

76 Victoria Street, Durban.

PHONES 22622
" 63535
P. O. BOX 1327
Tel. Add. NOSLIMITED.

For Quality Printing Consult:—
UNIVERSAL PRINTING WORKS
Commercial Printers & Calendar Specialists
9 Bond Street, Durban, Phone 25295.

Printed and Published by Manilal M. Gandhi at Phoenix, Natal.

ઇન્ડિયન ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે
સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

પુસ્તક પં૧ મું—અંક ૩૯ | શુક્રવાર તા. ૨૫ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૩. | છુટક નકલ પેની ૬

ગાંધી જ્ઞાન

આ દરવો માસ એ ગાંધી માસ તરીકે ઓળખાય છે. અમે તે દરમ્યાન અમારા વાંચકોને "ગાંધી જ્ઞાન" પીરસવા ઇચ્છીએ છીએ.—અ. ઇ. ઓ.

ચિ : ....

તમે મી ....ની ચાકરી કરો છો એ તમારો સર્વેથી ઉત્તમ અભ્યાસ છે. જે માણુસ પોતાની ફરજ બજાવે છે તે સદાય અભ્યાસ કરે છે. તમે લખો છો કે અભ્યાસને રજા દેવી પડી છે. એમ નથી તમે ચાકરી કરતાં અભ્યાસ કરો છો. અક્ષર જ્ઞાનને રજા દેવી પડી છે એ કહેવું બરાબર છે. તેને રજા દેવામા અડચણ નથી અક્ષર જ્ઞાન પાછળથી મેળવાય છે. પણ ચાકરી કરવાનો અવસર પાછળથી આવે એમ ન કહી શકાય.

એટલું મનમાં ખાત્તરી રાખજો કે તમારૂં મન સ્વચ્છ છે એટલે ચાકરી કરતાં તમે માંદા નહીં પડો ને તેમ છતાં પડશો તો પણ હું નિશ્ચીત રહીશ. તેમ ઘડાઇને જ તમે ને હું બધા સંપુર્ણ થઇશું. સારી રહેણી રહેતા શીખવું એ અભ્યાસ છે બાકી બધો મીથ્યાભ્યાસ . . . તમે તમારૂં કર્તવ્ય કર્યેજ જશો એટલે તમને સંતોષ રહેશે. આપણે આપણી ફરજ બજાવતાં છતાં આખી દુનીયા રોળાયા કરશે તેનું કેમ કરશું. તેનો વિચાર કરવો એ પણ અભીમાન ગણાય. . . . તમારો મી. . . . ની ચાકરી વીશેનો કાગળ બે વાર વાંચ્યો. તમારે વીશે હું મગરૂર થયો. અને એવો દીકરો મને છે તેથી ઇશ્વરનો અનુગ્રહ માન્યો તમે સદાય એવાજ રહો એવુ ઇચ્છું છૂં. પરોપકાર કરવો. બીજાની સેવા કરવી ને તેમ કરવામાં જરાય મોટાઇ ન માની લેવી એ ખરી કેળવણી છે. આ તમે જેમ જેમ ઉમ્મરે વધશો તેમ તેમ વધારે અનુભવશો મોટા (વડીલોની) માણુસોની સેવા કરવી એના જેવો ઉત્તમ માગ બીજો શો હોય! ધર્મનો ઘણો સમાવેશ તેમાં થઇ જાય છે. . . આત્મા કરતાં દેહ વહાલો ન થવો જોઇએ. જે આત્માને જાણે છે ને દેહથી તે જુદો છે એમ જાણે છે તે દેહની હીંસક રક્ષા નહીં કરે. આ બહું અઘરૂં કામ છે. પણ જેના સંસ્કાર અતી પવીત્ર છે તે સહેજે સમજે છે. ને તે પ્રમાણે કરે છે. દેહમાં રહીને જ આત્મા સારૂં અથવા ખરાબ કરી શકે છે એ માન્યતાથી દુનીયામાં અઘોર પાપ થયાં છે ને થાય છે. તેમાંથી તમે મુકત રહો એમ માગું છું. બહુ મોટી ઉમ્મરે પ્હોંચ્યા પછીજ આત્માને ઓળખાય એવો કંઇ નીયમ નથી. ઘણા ઘરડા આત્માને ઓળખ્યા વિના ચાલ્યા જાય છે ને મરહુમ રાયચંદભાઇ જેવા આઠ વર્ષની ઉમ્મરે પણ આત્માને ઓળખી શકયાં છે. ઓળખતાં છતાં ભુલો થાય છે. પાપ થાય છે. તે બધુ બહુ વિચારે દુર કરી શકાય છે. દેહ તે દમન કરવા આપણુને મળ્યો છે.........તમારામાં ઉદ્યોગ વૃત્તિ અભ્યાસ વૃત્તી અને શુદ્ધ વૃત્તી હોવા જોઈએ. કોઈના ઉપર છાપ પાડવાને કરેલાની છાપ પડતી નથી. પણ પોતાને જે પસંદ પડે છે તે જો સરસ હોય તો તેની છાપ પડે છે........તમો ગુણ શિવાય રજોગુણ ને સત્વગુણ. તમોગુણથી માણુસ અંધ અજ્ઞાન ને એદી રહે છે. રજોગુણથી માણુસ અવિચારી ને સાહસી તથા દુન્યવી કાર્યોમાં ઉત્સાહી રહે છે. યુરોપની પ્રજા રજોગુણ પ્રધાન છે. આપણી પણ ઘણી પ્રવૃત્તી રજોગુણ વાળી છે. સત્વગુણ વાળા શાંત ઠરેલને વિચારવાન રહે છે. દુનીયાની ધમાલમાં પડતા નથી. ને હમેશાં મન ઇશ્વરને વિશે રાખે છે. આ સાત્વીકવૃત્તી ને "sosth fastness" કહીં તે બરાબર છે. શાંત વૃત્તીમાંજ આત્મ દર્શન થઇ શકે. અને જે વૃત્તીથી આત્મદર્શન થવાનો સંભવ રહે છે તે વૃત્તિ સાત્વીક. પરમાત્મા ત્રીગુણાતીત રૂપે તો કઈ પ્રવૃત્તિ સારી કે માઠી નથી કરતો. પણ માત્ર ચૈતન્ય રૂપે રહે છે.

મારા વર્તનમાં મહાન ફેરફારો થવાજ જોઈએ. પણ તમારે ગભરાવું પડે એવું પગલું હું નહીં ભરૂં તમારે નિરાશ ન થવું. મહા પ્રયત્નેજ ચઢી શકશો.

તમારા કાગળમાં હું નીરાશા જોવું છું તમને કેળવણીની ખોટ જણાય છે. તમે ઠેકાણે નથી એમ પણ તમને લાગે છે. મારી સમક્ષ તમે હો તો મારી ગોદમાં લઇ તમને આશ્વાસન આપુ. તમને સંતોષ ન આપી શકું, એટલી મારી ન્યુનતા સમજુ છું. મારા પ્રેમની ખામી હોવી જોઈએ. મારા દોષ અજાણ્યે થયા હશે એમ જાણી મને ક્ષમા આપજો. છોકરાંનો મા બાપ ઉપર ભારે હક છે. તેઓ મા બાપની પાસે હમેશા દીન દશામાં રહે છે. મા બાપની ભુલ તેઓને ચીમળાવીદે છે. આપણા શાસ્ત્રોએ મા બાપને પરમેશ્વરની ઉપમાં આપી છે. એવી જવાબદારી ઉચકી શકે એવા મા બાપ દુનીયામાં સદાય જન્મતા નથી. મા બાપ અતી સ્થીર હોવાથી તે સ્થુળતાનો વારસો છોકરાઓ ઉપર ઉતરે છે.

તમે શા સારૂ તમને નાલાયક પુત્ર ગણો છો? તમે નાલાયક હશો તો હું નાલાયક ઠરૂં એ તમે જોઇ શકો છો? હું નાલાયક ઠરવા માગતો નથી. એટલે તમને નાલાયક માનવાનું કેમ બને? તમે ધન મેળવવાનો પ્રયત્ન કરવા છતાં સત્ય ન છોડો તમે પરણવાની ઇચ્છા રાખતા છતાં વિવેક વાપરશો એટલે હું તમને લાય પુત્રજ ગણીશ. તમે મારી ક્ષમા ન માગો તમે મને અસંતોષ નથી આપ્યો.

બાપુના આર્શીવાદ.

(નોંધ :—બે ત્રણ પત્રો માનું વિણીને).

મન કોનું છે?

(કેદારનાથજી)

મનને શુદ્ધ કરવા માટે વ્યવહાર શુદ્ધ કરવા માટે તેને હંમેશ સાવધ રહેવું જોઇએ. ઇન્દ્રિયો વિષયને આધીન છે. તેની જબરદસ્તી આપણા પર ચાલે છે. આપણે સમજવા છતાં વિષયો તરફ ઇન્દ્રિય ખેંચાય છે કારણ કે મોહ જબરદસ્ત છે. આપણે માની લીધુ છે કે દુનીયા સુખ ભોગવવા માટે છે. જે શરીર દ્વારા આપણે સુખ ભોગવવા માગીએ છીએ તે સુખ ભોગવતાં ભોગવતાં એટલું શિથિલ અને નાલાયક બની જાય છે કે પછી તે આપણા હાથમાં રહેતું નથી. મારા પગનો અથવા હાથનો જે વખતે હું ઇચ્છું તે પ્રમાણે ઉપયોગ ન કરી શકું તો તે હાથ મારા હોવા છતાં મારા નથી. તેવી જ રીતે મનને જો સ્વાધીન ન રાખીએ તો તે મન આપણું નથી. જેમ હાથથી કોઈ વસ્તુ ફેંકવી પડે છે. કોઇ દબાવવી પડે છે. કોઇ પાડવી પડે છે તેમ મનથી પણ કોઇ વસ્તુ ગ્રહણ કરવી પડે છે. કોઇ વસ્તુ બહાર કાઢવી પડે છે એટલે સ્વાધીનતામાં સુખ છે જેની ઇન્દ્રિય સ્વાધીન છે તે સુખી છે કારણ કે તે તેનો જે પ્રમાણે ઉપયોગ કરવો હોય તેવો કરી શકે છે. મનના પ્રવાહ પ્રમાણે ઇન્દ્રિયો દોડે છે. ઇન્દ્રિય એ મનનું દર્શન છે. તેને કાબુમાં રાખવા માટે આપણો પ્રત્યેક વ્યવહાર શુદ્ધ જોઈએ. માનવ જીવન બહુ જ મહત્ત્વની વસ્તુ છે. તે સમજીએ તો આપણા દ્વારા થતી એકેએક ક્રિયા શુદ્ધ જ થશે.

Phone 22905 Tel. ADD.: "GANDABHAI"

The Home Of

INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son

Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their cheques with their orders.

Write For Price List.

સ્વાદિષ્ટ મીઠાઈનું જાણીતું મથક

બહારગામના ગ્રાહકોએ ઓરડર સાથે ચેક મોકલવા મહેરબાની કરવી.

પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,

DURBAN.

Phone 339859 Phone 228727

K. J. TAVARIA

Representing Associated Shop Fitters Ltd.

43 Commissioner Street, JOHANNESBURG

ગલાસ કાઉન્ટર

સુન્દર અને ટકાઉ ગલાસ કાઉન્ટર, શો કેસીસ, વોલ કેસીસ, સ્વીટ કાઉન્ટર તેમજ ફીજ કાઉન્ટર, ફીશ ફ્રાયર, સુંદર વીન્ડો ફીટીંગ્સ વીગેરે હમારે ત્યાં મળશે.

તમારા જુના કાઉન્ટર-બદલી અથવા વેચી આપીશું.

લાંબી મુદતની ઉધારની ગોઠવણ કરી આપીશું.

GLASS COUNTERS

Glass Counters, Show Cases, Wall Cases, Sweet Counters, Fridge Counters, Fish Frier, also up-to date Window Fittings.

We sell your old Counteas.

Easy Terms Arranged.

ધીરૂભાઈ પી. નાયક

મુસાફરી. વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

હીંદુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ દરિયાઈ અગર જમીન માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘરે બેઠા અમારી મારફતે બુકીંગ કરો.

જીંદગી, આગ, ચોરી, હુલ્લડ, અકસ્માત, પ્લેટગ્લાસ, વિગેરેના વીમા અમે ઉતરાવી આપીએ છીએ.

ઈન્કમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, હિસાબના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફીકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઈમીગ્રેશનને લગતી બાબતોમાં કંઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા, યોર્કશાયર ઈન્સ્યુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.

Phone: 33-9033. 29e Commissioner Street, JOHANNESBURG.

યુનીયન પ્રીંટીંગ વર્કર્સ

(બુક સેલર્સ, સ્ટેશનર્સ અને જનરલ ડીલર્સ)

દરેક જાતના અર્બી, ઉર્દુ, ગુજરાતી, અંગ્રેજી, હીંદી ભાષામાં બધા વિષયના પુસ્તકો-કીતાબો-કુરાને શરીફ હમેશાં મોટા જથ્થામાં આવે છે.

યુનાની—વૈદકીય—સ્વદેશી દવાઓ—અત્તરો હમેશા મળશે.

ધાર્મીક પુસ્તકો

શિવચાલીસા, દુર્ગાચાલીસા, નવમદના પાઠો, ધ્રુવાખ્યાન, શ્રી. શનીશ્વરની કથા, રામ ચાલીસા, શની ચાલીસા, વ્યંકટેશ્વર સ્તોત્ર—દરેકની કીંમત ૧ પેની

હનુમાન ચાલીસા, તુલસીદાસ ને કબીરની સાખીઓ, અર્જુન ગીતા, હનુમાન જ્યોતિષ, આરતી સંગ્રહ, ધરમરાજ ને સુર્યદેવની પ્રાર્થના, કાન ગોપીની ચરચર તથા દાણલીલા, નારાયણ કવચ, અંગ્રેજી ગુજરાતી શ્લોક તથા અર્થો સાથે, ગુજરેંદીય, ત્રીકાલ સંધ્યા અને દાઘ લેટ પુજ ગુજરાતી ટીકા સાથે, શ્રીમદ્ ભાગવતનો પાઠ, રામ રક્ષાના સ્તોત્રો, શ્રી. વિષ્ણુ સહસ્ત્ર નામાવલી, શ્રી શિવ સહસ્ત્ર નામાવલી, આનંદનો ગરબો, રાસમંડળની ગરબીઓ, દાણલીલા સાથે, ભજન ભંડાર, શુકનાવલી અને સ્વપ્નાવલી દરેકની કીંમત શી. ૧

એકાદશીની કથા, સત્યનારાયણની કથા, નરસૈ બંસરી, વૈતાલ પચ્ચીસી—દરેકની કીંમત એક શીલીંગ અને ૭ પેની

પી ઈજી ઈંગ્લીશ-ગુજરાતી સેકંડ રાઈડર (પત્ર વ્યવહારનુ પુસ્તક) ૭/૧

" " " " ટીચર (ઘર બેઠા અંગ્રેજી શીખવાનું " ૭/૧

" ગીરલ પૉકેટ ગુજરાતી ટુ અંગ્રેજી ડીક્ષનરી ૮૦૫ પાના ૭જ ૧/૧

એ સીવાય બીજા અનેક જાતના વાંચનના પુસ્તકો—દીવાળી અંકો, દીવાળી કાર્ડ-ધાર્મીક પુસ્તકો વીગેરે સ્ટોકમાં રહે છે માટે આપને જોઈતી વસ્તુઓની લીસ્ટ મોકલશો તો હાલના ભાવ લખી જણાવીશું.

એક વખત પધારી અથવા ઓરડર આપી ખાત્રી કરો.

વી. પી. (C.O.D.) થી મંગાવનારને શી. ૧ વધુ ભરવી પડશે.

Union Printing Works

VICTORIA ST. DURBAN

P. O Box 2492.

નવલ કથાઓ

માનવી ખંડીયેરો (એક રક્ત પિત્તીની આત્મ કથા)	૬	૦
મઝધાર (અંધ લેખીકા હેલન કેલરના પુસ્તકનો અનુવાદ)	૬	૦
આશાવરી (હાસ્ય રસથી ભરપુર નોવેલ)	૭	૦
બાલ એગણ (ર. વ. દેશાઈ કૃત)	૧૪	૦
લોક ભાગવત (નાનાભાઈ ભટ્ટ કૃત) શ્રીમદ્ભાગવતની કથાઓ	૧૧	૦
કીમીયાગારો (૧૮ મહાન નરનારીઓનો ટુંક પરીચય) યશોધર મહેતા	૬	૦
સર્જાતા હૈયા (નવલભાઈ શાહ) જ્ઞાન સાથે આનંદ આપતી નવલ કથા	૭	૬
નંદવાયલા હૈયા (પુષ્કર ચંદરવાકર)	૭	૬
માનવીની ભવાઈ (પન્નાલાલ પટેલ)	૧૪	૦

બાળ સાહિત્ય

બટુક અને બાદક (રમુજી વાર્તા)	૧	૬
કીંગ કોંગ એક સાહસથી ભરપુર બાળ વાર્તા	૩	૦

મળવાનું ઠેકાણું

'INDIAN OPINION'

P. Bag,

Phoenix, Natal.

"ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન"

શુક્રવાર તા. ૨૫ સપટેમ્બર, ૧૯૫૩.

યુનોના પ્રમુખ

શ્રીમતી પંડીત યુનોના પ્રમુખ તરીકે ચુંટાયા છે, તેથી પશ્ચિમના દેશો માં ખળભળાટ થઇ રહ્યો હોય એમ લાગે છે. પશ્ચિમના દેશોમાં સ્ત્રીઓને સ્વતંત્રતા અને સમાનતા ઘણા વરસોથી મળી ગઇ છે. એટલે એમની નાખુશી નું કારણ એ તો ન હોઇ શકે, કે યુનોનું પ્રમુખપદ એક સ્ત્રીએ મેળવ્યું છે.

લંડનનું એક છાપું તો ત્યાં સુધી લખે છે કે બ્રીટને હવે ગાસડા પોટલા બાંધીને યુનોમાંથી નીકળી જવું જોઇએ, કારણ કે તેને માટે હવે યુનોમાં રહેવું સલામતી ભર્યું નથી. આ એક આશ્ચર્ય જનક વસ્તુ છે. ન્યાયના અને સત્યના કાર્યમાં તો કોઇપણ જાતનો ભય હોવોજ ન જોઇએ, એટલે આ ઉપરથી વીચાર આવે છે કે શું પશ્ચિમના સામ્રાજ્ય વાદી દેશો આખરે પોતાની હાર સ્વિકારવા માંડયા છે? યુનો એક પ્રજા સત્તાક સંસ્થા છે, કે જે તેની સામે આવેલા સવાલોનો ન્યાયથી ઉકેલ કરવાનો દવો કરે છે. અમને ખાત્રી છે કે, તેના સભ્યો અને કાર્યકર્તાઓ પોતાના અંગત વિચારોથી પોતાનો નિર્ણય નથી બાંધતા. છતાં બ્રીટન અને અમેરીકા ને એ ભય છે કે શ્રીમતી પંડીત એવા જ નિર્ણય આપશે જે તેમને હાની કારક નિવડશે. આ એક વિચારવા જેવી વસ્તુ છે. શું યુનો, તેની સમક્ષ આવેલા સવાલનો ઉકેલ ન્યાયથી કરે છે કે પછી દરેક દેશ પોતાના અંગત સંબંધ અને પોતાને લાભ થાય તેવો જ ઉકેલ કરે છે? બ્રીટનમાં આવો સવાલ ઉઠયો છે, એની ઉપરથીજ વિચાર આવે છે કે શું તેઓ તેમના નિર્ણય આવી જ રીતે બાંધતા હતા? અને તેથીજ શું, ગેરલાભ થવાના ભયે દક્ષિણ આફ્રિકાના સવાલ ઉપર તેઓ આજ કારણસર હમેશા ચુપ રહેતા હતા?

અમે આશા રાખીએ છીએ કે શ્રીમતી પંડીત નિર્ણય આપતી વખતે, પોતાના અંગત સંબંધને અથવા વિચારને વચ્ચે આવવા દેશે નહિં, અને પુરે પુરા ન્યાય અને નીતીથી સવાલનો વિચાર કરી ઉકેલ કરશે. મહાત્મા ગાંધીએ હીંદને સ્વાતંત્ર વારસમાં આપ્યું છે, જે પ્રેમ, ન્યાય, સત્ય અને અહીંસા ઉપર રચાયું છે, અને જો શ્રીમતી પંડીત આ સંદેશો બીજા દેશોને આપશે તો કોઇપણ દેશ ને કોઇ પણ જાતનો ભય રાખવાની જરૂર અમે જોતાં નથી.

આજે હીંદ, બધા મોટા દેશોને મોખરે છે, એ એક ગર્વની વાત છે, અને ખાસ કરીને અમે ગર્વ લઇએ છીએ કે આજે એ સ્થાને પોતાનું ઉજ્વલ ધ્યેય સીદ્ધ કરવા ભારતે પોતાની એક દિકરીને તઇયાર કરી છે. અમારી આશા અને હાર્દીક પ્રાર્થના છે, કે દુનીયાના તમામ લોકો માટે કોઇ પણ જાતના ભેદ વગર, આ હીંદનું શાંતીનું ધ્યેય એક ન્યાય અને આશાનું પ્રતિક બનો.

બહોળી દુનીયા

લેખક: જોન ગીલ્ડ

"લાયક માણસ માટે લાયક સ્થાન"

શ્રીયુત મણીલાલ ગાંધી ગયા ગુરવાર તા. ૧૭ સપટેમ્બરના જેલમાં ગયા છે. અને તેઓ અકટોબરની આખરી સુધી ત્યાં રહેશે. હવે આપણે એમને માટે વિચારવાનું રહે છે. એક અંગ્રેજ લેખક હેનરી થેરોનો "કાયદા ભંગ કરનારની ફરજ" એ વિશેનો પ્રખ્યાત નિબંધ કે જેને મહાત્મા ગાંધી પર અસર કરી હતી. તે અહીં ઉતારવા નો વખત આજે આવ્યો છે.

"જે સરકાર બીન કાયદેસર રીતે અમે તેને કેદ કરતી હોય ત્યારે એક ન્યાય પ્રિય માણસ માટે ખરૂં સ્થાન જેલ જ છે. આજે લાયક સ્થાન ફક્ત એકજ છે કે જ્યાં રાજ્યે પોતાના સ્વાતંત્ર પ્રેમીઓ માટે પોતાની જેલોમાં જગ્યા રાખી છે. અહીં દુનીયાના બધા ગુલામો, પોતા ના રંગને લીધે અને કોમને લીધે, જે અપમાન સહન કરવા પડે છે, તેનો ન્યાય માંગવા આવે છે. આ જગ્યા કે જ્યાં સરકાર પોતાની વિરૂદ્ધ જનારા ઓને રાખે છે એ ઇસાયદી હોવા છતાં, વધુ સ્વતંત્ર અને માન ભરેલી છે. એક ગુલામ રાજ્યમાં, આ એકજ ઘર છે કે જ્યાં એક સ્વતંત્ર માણસ માનથી રહી શકે છે. જો કોઇને એમ થાય કે જેલમાં રહેવાથી તેમનો અવાજ સરકારને કાને નહીં પહોંચે, અને તે કાંઇ ફાયદા કારક કામ નહીં કરી શકે તો તેઓ ભુલ કરે છે. માણસોને જો અન્યાયનો સામનો કરવો હોય, તો પોતે પોતાની જાત ઉપર થોડોક અન્યાય ભોગવીનેજ, સફળ થઇ શકશે."

આ શબ્દોનો લેખક કોણ હતા? હેનરી થેરો એ એક અમેરીકન હતા અને તે ૧૮૬૨ માં ૪૫ વરસની ઉમરે મરણ પામ્યા હતા. તે એક જાણીતા લેખક હતા અને બળવાખોર હતા મેસાચ્યુસેટ માં તેમનું રહેઠાણ હતું. પોલ-ટેકસ ન ભરવા માટે તેઓ જેલમાં ગયા હતાં. કારણ કે અમેરીકાની સરકાર જનતાના આ પૈસા, મેકસીકો સામે યુદ્ધ કરવા માટે વાપરતી હતી.

તેઓ માનતા હતાં કે, સરકાર ગમે તેટલી અનીતી વાળી હોય છતાં માણસ નીતીથી રહી શકે છે. આવા વિચારો ધરાવતા તેઓએ એક લેખ લખ્યો જે સરકારને માટે એક આવ્હાન હતું.

હીંદને માન

યુનોની જનરલ એસેમ્બલીના પ્રમુખ તરીકે શ્રીમતી વિજ્યાલક્ષ્મી પંડીતને નિમવામાં આવ્યા છે, એ હીંદને માટે એક ગર્વ લેવા જેવી બીના છે.

શ્રીમતી પંડીત, ઘણા વરસોથી યુનોમાં એક જાણીતા સભ્ય છે. તેમની એલચી તરીકેની હુશીયારી અને તેમની ભાષણ કરવાની શકતીને લીધે, તેમને પોતાના દુશ્મનોનું પણ મન મેળવ્યું છે. આવી આંતરરાષ્ટ્રીય સંસ્થાની પહેલી સ્ત્રી પ્રમુખ, એશીઆમાંથી આવી છે, એ એક વિચારવા જેવી વસ્તુ છે, ખાસ કરીને એટલે કે, એશીયામાં સ્ત્રીઓને સ્વતંત્રતા હમણાંજ મળી છે. એશીયાના દેશોમાં સ્વતંત્રતા મળતાંજ સામાજીક ઉન્નતી યુરોપ કરતા વધુ વેગથી થવા માંડી છે. હિંદને સ્વતંત્રતા મળ્યા પછીના થોડાક જ વરસમાં તેને દુનીયામાં મહત્વનું સ્થાન મેળવ્યું છે. આ વસ્તુ સ્થીતીને સ્વિકારવા માટે બીજાઓ ગમે તેટલા નાખુશ હોય છતાં તે એક વિચારવા જેવી વસ્તુસ્થીતી છે.

વિવિધ ખબરો

લંડનના છાપાઓની ટીકા

લંડનનું 'ડેલી એકસપ્રેસ' પોતાના તંત્રી સ્થાનેથી શ્રીમતી વીજ્યા લક્ષ્મી પંડીત જેઓ યુનોના પ્રમુખ ચુટાયા છે તેના પર ટીકા કરતાં "એક સ્ત્રી જવાબ દારી લે છે" એ મથાળા નીચે જણાવે છે કે,

"શ્રીમતી પંડીત ઘણી હુશીયાર અને મહત્વાકાંક્ષી સ્ત્રી છે. અને હવે તે પોતાના નવા સ્થાનેથી યુનોના પ્રમુખ તરીકે ખુબ બળવાન સ્ત્રી પણ થશે."

વધુમાં તે પત્ર જણાવે છે કે, "તે પોતાના ભાઇ જવાહરલાલ નેહરૂની જેમ બ્રીટનના દુશ્મનો તરફ વધુ નરમાશ અને દિલસોજી બતાવે છે. હવે પ્રમુખ તરીકે તે પોતાની દિલસોજી બ્રીટન અને અમેરીકાને ભોગે બતાવશે. યુનોનું કાર્ય કદી પણ બ્રીટનને ફાયદાકારક નથી નીવડયું. અને હમેશા કાંઇક ગેરલાભ પહોંચાડતું આવ્યું છે. હવે શ્રીમતી પંડીતના પ્રમુખ તરીકેના નેતૃત્વ નીચે વધુ હાની કારક થવા સંભવ છે.

હવે એકજ સારી અને ડહાપણ ભરી રીત છે કે બ્રીટને ગાસડા પોટલા બાંધી યુનોમાંથી નીકળી જવું."

યુનાઇટેડ નેશન્સ સમક્ષ હીંદીઓ અને એપાર્ટહેડનો સવાલ

બીન-યુરોપીઓ તરફ દક્ષિણ આફ્રીકાની નીતી અને સાઉથ વેસ્ટ આફ્રીકાના એડમીનીસ્ટ્રેશનનો સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી સમક્ષ પાછો રજુ થશે. પ્રોવીશનલ એજેન્ડામાં કોરીયા વગેરેના સવાલ ઉપરાંત નીચે મુજબ બે વિશયો બતાવ્યા છે.

(૧) દક્ષિણ આફ્રીકામાં હીંદીઓ પ્રત્યેની નીતી—યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશન નો હેવાલ. (૨) યુનીયન ઓફ સાઉથ આફ્રીકાની એપાર્ટહેડ નીતીથી ઉપસ્થીત થતો "રેસ કનફલીકટ"ને લગતા સવાલો, કમીશનનો રીપોર્ટ.

ગયે વર્ષે દક્ષિણ આફ્રિકાની એપાર્ટહેડ નીતી પર મુખ્ય ચર્ચા થઇ હતી અને લગભગ ૬ અઠવાડીયા સુધી તે વિશય ચર્ચાયો હતો. ઉપલી બે બાબતોમાં યુનીયન સરકારની નીતી બદલાઇ નથી, અને તે આ સવાલને ડોમેસ્ટિક એફેર—ઘરગથ્થુ ગણાવે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકામાંના હીંદીઓના સવાલ પર દક્ષિણ આફ્રિકા, હીંદ અને પાકીસ્તાનની સરકારો વચ્ચે વાટાઘાટ માં મદદ કરવા નીમાયલું યુનાઇટેડ નેશન્સ કમીશન નીસફળ નીવડયું છે. કમીશને જણાવ્યું હતું કે તેમણે હીંદ, પાકીસ્તાન અને દક્ષિણ આફ્રીકાના પરદેશ ખાતાના મંત્રીઓને તેમના કાર્યમાં સાથ આપવા જણાવ્યું હતું. આ બાબતમાં યુનીયનની સરકારે જવાબ આપ્યો હતો કે તેઓ આ કમીશનને સ્વીકારતાં નથી અને તેથી સરકારો વચ્ચે વાટાઘાટ રચવી અશકય બની હતી.

યુનીયનના જાતીભેદના સવાલો પર તપાસ કરવા નીમાયલા ત્રણ માણસ

ના કમીશનનો હેવાલ આ મહીનાની આખરમાં યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલીમાં રજુ થશે. સાઉથ વેસ્ટ આફ્રિકા કમીટીનો રીપોર્ટ પણ ટ્રસ્ટીશીપ કમીટી સમક્ષ રજુ થશે.

ઇમીગ્રેશન રેગ્યુલેશન એમેન્ડમેન્ટ બીલ સામે હીંદ અને દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી કોંગ્રેસે દર્શાવેલો વિરોધ

હીંદી વડા પ્રધાન શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું કે તેમની સરકારે ''ઇમીગ્રેશન રેગ્યુલેશન એમેન્ડમેન્ટ બીલ'' જેથી હીંદીઓ મુળ સાઉથ આફ્રીકનના પત્નીઓની પતિઓને યુનીયનમાં દાખલ થતી અટકાવવામાં આવે છે, તેની સામે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારને વિરોધ દર્શાવ્યો છે. શ્રી. નેહરૂએ જણાવ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાની સરકારે હજી જવાબ આપ્યો નથી. એક સવાલના જવાબમાં તેમણે કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકનો હીંદમાં ઘણા થોડા છે અને તેમની સરકાર આવી રીતના બદલો લેવામાં તેમના પર જુલમ ગુજારવામાં માનતી નથી.

દક્ષિણ આફ્રિકાની હીંદી કોંગ્રેસે, પાર્લામેન્ટના સભ્યોને એક પત્ર દ્વારા આ બીલ પસાર થતું અટકાવવા

> આ છાપાના તંત્રી
> સત્યાગ્રહની સજા
> ભોગવવા હાલ
> જેલમાં છે.

વિનંતિ કરી છે. તેમણે જણાવ્યું કે આ બીલથી દક્ષિણ આફ્રિકાના એશીયાટીકસના કાયદેસર હકો છીનવી લેવામાં આવે છે.

બોનસો માટે કામદારોની બળજબરી

કલકત્તાની એક બ્રીટીશ ફર્મ, ''મેકનીલ એન્ડ બેરી લીમીટેડ''ના કામદારોએ બળજબરીથી એક ધાર્મીક પુજાના તહેવાર માટે, ત્રણ મહીનાના પગારનું બોનસ માંગ્યું હતું. તેઓ પલાંઠી વાળીને મુખ્ય દાદર પર બેસી ગયા હતા અને ૮ ડાયરેકટરો અને સીનીયર સ્ટાફના સભ્યોને ૧૧ કલાક પુરી રાખ્યા હતા. મેનેજીંગ ડાયરેકટર મી. ટેલર ૬ અઠવાડીયાના પગારનું બોનસ આપવા ખુશી બતાવી હતી. છેવટે પોલીસોએ આ અધીકારીઓને છોડાવ્યા હતા. આમ વેસ્ટ બેંગોલમાં કામદારોની આવી વર્તણુકથી ત્યાંની સરકાર ચીંતાતુર બની છે. વડા પ્રધાન મી. રોયએ કહ્યું કે આ જાતની વર્તણુક જોઇ એક બ્રીટીશ ફર્મે ત્યાં કારખાનું ખોલવાનું માંડી વાળ્યું છે. તેમજ બીજા બ્રીટીશ ફર્મો ત્યાંથી તેમની હેડ ક્વોટર્સ કાઢી નાંખવા તૈયાર કરી રહ્યા છે.

મીસીસ વીજયા લક્ષ્મી પંડીત યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીના પ્રેસીડન્ટ ચુંટાયા

૮મી રેગ્યુલર સેશનમાં, ગઇ તા. ૧૫મીએ મીસીસ વીજયાં લક્ષ્મી પંડીત યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીના પ્રેસીડન્ટ ચુંટાયા છે. આમ પહેલીજ વાર સ્ત્રીને પ્રેસીડન્ટ તરીકે ચુંટવામાં આવી છે. ૩૭ દેશોએ મીસીસ પંડીત ને મત આપ્યો હતો. મતો ખાનગી બેલેટથી લેવામાં આવ્યા હતા. મીસીસ પંડીતે કહ્યું કે તેમની ફરજ શાંતીનો ભંગ થાય ત્યારે પાછી શાંતી સ્થાપવાની છે એટલુંજ નહીં પણ શાંતીનો ભંગ થતો અટકાવવાની છે. દુનીયાની સલામતીને નુકશાન પહોંચાડતા સવાલોના વાસ્તવીક જવાબો આપવા જોઇએ. ઉગતા નેશનલીઝમની વ્યાજબી માંગણી વિશે આપણે સાચા અને સંતોષકારક જવાબો શોધી કાઢવા જોઇએ જેથી અસંતોષ અને હીંસા ઉત્પન્ન થાય નહીં. જાતીના સવાલોનો આપણે ચુકાદો લાવવો જોઇએ અને ભેદોનો સામનો કરવો જોઇએ. વધુ નાશ કરનારા યંત્રો શોધવા કરતાં તે યંત્રોનોજ નાશ કરવો જોઇએ.

દક્ષિણ આફ્રીકનો ''યુરોપીયન'' ગણાય નહિં

એડનમાંની બ્રીટીશ એર મીનીસ્ટ્રીના, સોશીયલ કલબના સેક્રેટરીએ એક પત્રમાં જણાવ્યું હતું કે, (આફ્રીકાન્સ ભાષા બોલનારા સાઉથ આફ્રિકન) મી... ને તેમના સભ્ય બનાવવામાં આવે નહીં કારણ કે કલબના બંધારણ મુજબ ''યુરોપીયન''જ તેનો સભ્ય થઇ શકે.

આ બાબતમાં શું તેમની માન્યતા એવી હોય કે, દક્ષિણ આફ્રિકનો બધાજ વાસ્તવીક રીતે કાળા હોય, અને તેથી તેમને દાખલ કરવામાં આવે નહીં, એ સમજાતું નથી.

દક્ષિણ આફ્રિકા પર શ્રી નેહરૂનું નીવેદન

પાર્લામેન્ટના નીચલા ગૃહમાં બોલતાં વડા પ્રધાન શ્રી નેહરૂએ કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકાનો સવાલ શાંત પડી ગયો છે અને તેમાં કાંઇ સુધારો થયો નથી બલ્કે તે બગડતો જાય છે. બીજા દેશોમાં પણ જાતીભેદ છે પરંતુ દક્ષિણ આફ્રિકામાં આને માટે કોઇ પણ કારણ બતાવાયું નથી. દક્ષિણ આફ્રિકાનો આ સવાલ દુનીયા માટે એક કસોટી છે. દુનીયામાં આપણે આશા અને ભય વચ્ચે જીવી રહ્યા છીએ. એક બાજુ હાઇડ્રોજન અને એટમ બોમ્બની વાત થઇ રહી છે અને બીજી બાજુએ પહેલાં કરતાં સારી જીંદગી ગાળવાની શકયતા છે. આ બન્ને વચ્ચે આપણે પસંદગી કરવાની છે. સમજુ બધા દેશો શાંતી માંગે છે. પરંતુ હાલના બનાવોથી શંકા રહે છે. કોરીયા પોલીટીકલ કોન્ફરન્સમાં હીંદને ભાગ આપવા સામે યુનાઇટેડ સ્ટેટસ વીરૂદ્ધ ગયું હતું. અને તેથી તેમણે એશીયાની મરજી વીરૂદ્ધ કામ કર્યું હતું એશીયાનો કોઇ પણ દેશ તેની અવગણના કરાવવા માંગતો નથી. કોરીયાની પોલીટીકલ કોન્ફરન્સમાં હીંદને ભાગ આપવા માટેની દરખાસ્તથી હીંદ કફોડી સ્થીતીમાં મુકાઇ ગયું હતું. હીંદને વધુ જવાબદારી જોઇતી નહોતી છતાં જો તે મદદ કરી શકે એમ હોય તો તેમ કરવા તે રાજી છે. 'કોમ્યુનીસ્ટ ચાઇનાને યુનાઇટેડ નેશન્સમાં દાખલ કરવાનો સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સને હંફાવી રહ્યો છે. આમાં ચાઇના વિશે મત કોણ ધરાવે છે એજ મુખ્ય સવાલ છે. શ્રી નેહરૂએ ચેતવણી આપી કે તેઓ હીંદમાંના ફ્રેન્ચ અને પોર્ટયુગીઝ મથકો ભય રૂપ બનવા દેશે નહીં. જો આ મથકો યુદ્ધના કાર્યમાં વપરાશે તો હીંદ પગલાં લેશે. હીંદની સરકાર તેમજ જનતા હીંદમાં પરદેશી રાજ્ય સહન કરશે નહીં.

આર્યન સ્પોર્ટસ કલબ
પોર્ટ એલીઝાબેથ

ઉપરોકત કલબની ૨૩મી વાર્ષીક જનરલ સભા રવિવાર તા. ૩૦–૮–૫૩ ના રોજ ગુજરાતી હોલમાં શ્રી નગીનભાઇ પી. આમલી ના પ્રમુખ પણા હેઠળ મળી હતી. ગત વર્ષનો સુંદર કાર્યક્રમનો હેવાલ મંત્રી શ્રી રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ તરફથી રજુ કરવામાં આવ્યો હતો અને ખજાનચી શ્રી. અંબેલાલ મંકારામે આવક જાવકનો હિસાબ રજું કરતાં બંને સર્વાનુમતે પસાર થયાં હતાં.

કલબનું બંધારણ ત્યાર બાદ પસાર કરવામાં આવ્યું હતું અને ત્યાર પછી સીઝન ૧૯૫૩–૧૯૫૪ના નીચે મુજબ નવાં કાર્યવાહકોની ચુંટણી કરવામાં આવી હતી.

લાઇફ પેટ્રન: જે. ડી. ધ્રુવ. પેટ્રનો: લલ્લુભાઇ નાગરજી, ભાણાભાઇ હાજી, ડાહ્યારદાસ ફકીરજી, નરોતમભાઇ ફકીરજી, પરશુભાઇ મકનજી, નગીનભાઇ પી. આમલી. પ્રમુખ: નગીનભાઇ પી. આમલી; ઉપ-પ્રમુખો: નરસિંહભાઇ વાઘમારીયાં અને બ્રીજલાલ જીવણજી; મંત્રી: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ; સહ-મંત્રી: લલ્લુભાઇ દુર્લભ; ખજાનચી: અંબેલાલ મંકારામ; ઓડીટર: ''પેલાભાઇ રણછોડજી.

ક્રિકેટ વિભાગ કેપ્ટન: નગીનભાઇ પી. આમલી, વાઇસ કેપ્ટન: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ, કલબ કેપ્ટન: ઇશ્વરલાલ નરોતમભાઇ, સીલેકશન કમીટી ક્રિકેટ: અંબેલાલ નારણજી, નગીનભાઇ આમલી અને રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ. સ્કોરરકીપર: દયારામ દુર્લભભાઇ, ઇસ્ટર્ન પ્રોવીન્સ ઇન્ડિઅન ક્રિકેટ યુનીયનનાં ડેલીગેટો, શ્રી. મંછારામ રણછોડજી અને રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ. ફીટ. (૨) મંત્રી: રમેશચંદ્ર ભાણાભાઇ. ટેબલ ટેનીસ વિભાગ કેપ્ટન, ઇશ્વરલાલ નરોતમ, વાઇસ-કેપ્ટન બ્રીજલાલ જીવણજી. ઇસ્ટર્ન પ્રોવિન્સ ટેબલ ટેનીસ એસોસીએશન નાં ડેલીગેટો, શ્રી. બ્રીજલાલ જીવણજી અને ઇશ્વરલાલ નરોતમ.

પરચુરણ

—ઇન્ટરનેશનલ લેબર ઓરગનાઇઝેશનના ડેપ્યુટી ડાયરેકટરે જણાવ્યું કે એશીયામાં જનમતા બાળકોનો ૧૦મો ભાગ, તે એક વર્ષના થાય, તે પહેલાં મરણ પામે છે કારણ કે ત્યાંની આર્થીક સ્થીતી ઘણી કફોડી છે.

—સધર્ન રોડેશીયામાં એક ૨૦ ફુટ લાંબો અજગર મારી નાંખવામાં આવ્યો હતો.

—ઇજીપ્ટના નાણા મંત્રીએ જણાવ્યું કે ખેતીમાં વધારો કરવા માટે ઇજીપ્ટ, વર્લ્ડ બેન્ક પાસે ૨૫૦,૦૦૦,૦૦૦ પાઉન્ડની સહાય માંગે છે.

દિવાળી પત્રીકા તથા પંચાગ

આ વર્ષે અમે પંચાગ યા દિવાળી પત્રિકાઓ છાપી કે મંગાવી શકયા નથી. આથી ઓર્ડર ન મોકલવા અમારી સર્વેને વીનતી છે.

જુની દીવાળી પત્રીકાઓ સ્ટોકમાં છે જે ગ્રાહકો તે ઇચ્છે તે શી. ૨–૬ ડઝન લેખે મંગાવી શકે છે. છાપખાનાના કામ કરનારાઓ મર્યાદીત હોવાથી નામ વિગેરે છાપી નહીં શકીએ એની મંગાવનાર ખાસ નોંધ લે.

વ્યવસ્થાપક.
'ઈન્ડીઅન ઓપીનીયન'

—કેપટાઉનમાં સાઉથ એફ્રીકન મ્યુચ્યુઅલ લાઇફ એસ્યોરન્સનું મકાન ૨૧૧ ફુટ ઉંચુ છે. કેપટાઉનની જનરલ પોસ્ટ ઓફીસનું મકાન ૨૪૪ ફુટ ઉંચુ છે જોહાનીસબર્ગનું એસકોમ હાઉસ ૨૩૬ ફુટ અને જોહનીસબર્ગનું એનસ્ટીસનું મકાન ૨૩૨ ફુટ ઉંચુ છે. દક્ષિણ આફ્રીકામાં આ ચાર ઉંચામાં ઉંચા મકાનો છે.

—હોલન્ડમાં વસ્તી ઘણી વધી ગઇ છે, તેથી ત્યાંની સરકાર ત્યાંના લોકોને દક્ષિણ આફ્રિકા અને ઓસ્ટ્રેલીયા જેવા બીજા ઓછા વસ્તીવાળા દેશોમાં મોકલવા ઇચ્છે છે. હોલન્ડની સરકાર પરદેશ વસવાટ માટે જતા કુટુંબોને બોનસ પણ આપે છે.

—જામનગર વિભાગના ડેપ્યુટી પોલીસ સુપ્રીન્ટેન્ડ શ્રી અમરસીંહ રાવળને ગેરવર્તન માટે નોકરીમાંથી બરતરફ કરવામાં આવ્યા છે.

કુસંગીના ફેલમાં સત્સંગીના રોટલા

(‘ઉર્મી અને નવરચના’માંથી)

રવીશંકર મહારાજ

બધી વાતનો સાર આપણા જીવનને બદલવાનો છે. જો રીતભાત બદલીએ તો આપણે સૌ સુખી થઇ શકીએ નહિતર ઇશ્વર એનો માર્ગ કાઢે જ છે. કાયાના દોષને કાયાથી, વાણીના દોષને વાણીથી અને મનના દોષને મનથી એ દુર કરે છે, એવું ઋષિઓએ કહ્યું છે.

અંગ્રેજો જાય તો આપણા વિકાસની આડખીલી જાય એવું આપણે માનતા હતા. ગાંધીજીની દોરવણી એવી મળી કે નાના મોટા સૌ ભાઇ અને બહેનો, પણ એમાં ભળ્યાં. ચોપાટીના પાણીમાં બહેનોએ ધ્વજ ફરકાવ્યો. મને થયું કે આ શકિત આવે એ માટે ગાંધીજીએ કેવી રીત શોધી કાઢી છે!

અંગ્રેજો ગયા.

દેશી રાજ્યોના રાજાઓ રાજા હતા અને દિવસે સામાન્ય માણસ થયા આ પણ એક ક્રાંતિ જ થઇ.

આપણે અડધો ઉપરાંત રસ્તો કાપ્યો છે. પણ હવે રહ્યો છે એ સાતમો કોઠો છે. બીજા પાસે કરાવવાનું હતું એ તો કરાવ્યું પણ હવે તો આપણે પોતે કરવાનું આવ્યું છે એટલે કઠણ છે.

આજે બધા પૈસા માટે પડાપડી કરે છે. ગોધરા બળતું હતું ત્યારેય લોકો લુંટવા નીકળ્યા હતા. અંગ્રેજો લુંટતા હતા. હવે આપણે એવી પરિસ્થિતિ લાવવી છે કે જ્યાં કોઇને કોઇ લુંટી ન શકે.

લોકો વધારેને વધારે શ્રીમંત થવાની દોડમાં પડ્યા. પરિણામે ગરીબો વધારે ગરીબ થતા ગયા. આમ અંતર વધતું ગયું અને ગાંધીજીનો કાર્યક્રમ અધૂરો રહી ગયો. જ્યાં ત્યાં ચોરી ચાલી. અને પ્રજાનું અધઃપતન થવા લાગ્યું. મને કાંઇ સમજણ નહોતી પડતી કે આમાંથી બચવા માટે શું કરવું? હું ફાંફાં મારતો હતો. મારૂં દિલ તુટી ગયું હતું. ધડપણ વધતું જતું હતું. વિનોબાએ દોઢ વરસથી કામ ઉપાડ્યું હતું છતાં મને ગમ નહોતી પડતી. ભૂમિદાન માટે મને સાબરમતીમાં પ્રમુખ બનાવ્યો પણ હું કહેતો હતો કે મને સમજ નથી પડતી. મને પ્રમુખ શાનો બનાવો છો?

હમણાં ચીન શાંતિ પરિષદમાં ગયો હતો. બધે શાંતિ લાવવાની વાત ચાલતી હતી પણ મને સમજાતું નહોતું કે શાંતિ આવે શી રીતે! ભૂખમરો ટળે શી રીતે?

નકલ તો થાય નહિ. નકલમાં અક્કલ ન હોય. કોકનો જોડો પહેરાય નહિ. પોતાના માપનો જ પહેરાય. ચીનથી આવતાં હું સ્ટીમરમાં એકલો બેઠો ત્યારે વિચારમાં પડી ગયો કે હીંદુસ્તાનની પરિસ્થિતિનો ઉકેલ શી રીતે કાઢવો? શું કરૂં કે લોકોને શાંતિ મળે? શું કરૂં કે લોકોને રોટલો મળે? એમ એક વિચાર મને મુંઝવતો હતો. લોકો ભાષણ કરવાનું કહેતા હતા પણ મને ગમ નહોતી પડતી હું શું કામ વાત કરૂં? અહીં આવીને હું વિનોબાને મળ્યો. મારી વાત એમને કહી. એમની વાત મેં સાંભળી અને મારી ગુંચ ઉકલી ગઇ કે સામાજીક અને આર્થીક સમાનતા લાવવા માટે ભૂમિદાન એ સાચો માર્ગ છે. હું બહુ અર્થશાસ્ત્ર નથી જાણતો પણ મને શ્રદ્ધા બેસી ગઇ.

લોકો કહે છે કે પૃથ્વીમાં પ્રજા વધી ગઇ છે માટે ઉપાય મળતો નથી. પણ વિનોબા કહે છે કે પૃથ્વીને ભાર માણસનો નથી લાગતો પણ પાપનો ભાર લાગે છે. પાપનો અર્થ માણસ અકર્મી થાય એ છે, કામ કર્યા વિના ખાય એ છે. આ પાપથી પૃથ્વી ડોલી છે. કોઇ માણસ સ્વયંપાકી કહેવાય. એટલે કે, પોતાનું પકવેલું અને પોતાની મહેનતનું ખાય એ સ્વયંપાકી હાથે રાંધીને ખાય એ સ્વયંપાકીનો સંકુચિત અર્થ છે.

પહેરવાનાં કપડાં અને ખાવાનું અન્ન અને રહેવાનું ઘર હોય તો એક એકરમાં ચાર માણુસ જીવી શકે. તો તો વસ્તી ૧૬૦ કરોડની થાય ત્યાં સુધી વાંધો ન આવે. હું અનુભવની વાત કહું છું કે એક એકરમાં ૧૫૦ મણ ડાંગર પાકે છે. પણ આપણે માત્ર ખાતા નથી. વેચીએ પણ છીએ. બીજાને કામ કરતાં રોકીએ છીએ. ફરીને આવીએ અને બુટ બીજાની પાસે ઉતરાવીએ. આ રીતે આપણે જીવીશું તો નહિ ટકી શકીએ.

૧૯૫૭ સુધીમાં જો સમાનતા નહીં આવે તો ક્રાંતિ થશે. આજે મધ્યમ વર્ગની સરકાર છે. નીચલા થરની સરકાર નથી. નીચલો થર હવે લીધા વિના રહેવાનો નથી. પણ લુંટ કે કાયદા કરતાં ચડિયાતો અને બન્નેની ઉન્નતિ થાય એવો આ ઉપાય છે. જો તમે બેકારને રોટલો આપો તો શાંતિ આવે. આ પુણ્યદાન નથી પણ ફરજ છે. આપણામાં બુદ્ધિ, કરકસર, સમયસુચકતાં હોય તો એનો લાભ સમાજમાં બીજાને પણ આપો. વરસાદ આવે છે ત્યારે કેટલીક જમીન પાણી પી જાય છે. કેટલીક બીજાને આપે છે. કેટલીક સંઘરી રાખે છે. જે બીજા માટે સંઘરી રાખે છે. તેની પ્રતિષ્ઠા વધે છે. એ સરોવર બને છે. ધનવાન થાય એની કોઇ ચીંતા નથી પણ એ ધનવાન પોતાને માટે નહિ પણ બધાને માટે થવો જોઇએ, એટલે કે ટ્રસ્ટી થવો જોઇએ.

ભૂમિ તો આ યજ્ઞનું એક પ્રતીક છે. ફુલ ચડાવવું એ દેવપૂજાનું પ્રતીક છે પણ ફુલ પાછળ તો ભાવનાની માંગ છે. એમ આ ભૂમિદાન પાછળ ઘણી ચીજો પડી છે. માણસ સ્વાર્થી છે એ એનો સ્વભાવ નથી. સ્વાર્થ એ તો એનો મેલ છે. વિકૃતિ છે. લોઢાનો રંગ કાળો નથી, ઉજળો છે. કાળો રંગ તો એનો કાટ છે.

હીંદુસ્તાન પાસે સંપત્તિ તો બહુ જ છે પણ એની સમાન વહેંચણી નથી એ જ તાણનું કારણ છે. મુડીવાદી માનસ જ્યાં ત્યાં નફો જુવે છે. પણ અમે સમગ્ર પ્રજાની સગવડ જોઇએ છીએ. એમ ચીનના એક કુશાગ્ર બુદ્ધિના પુરૂષે કહ્યું.

ઘંટીના ગાળામાં રહે પણ માણસના ચાવ્યામાંથી ન જાય. અંગ્રેજો માણુસના ચાવ્યામાંથી આવ્યા એટલે ગયા એમ આજની મુડીવાદી રીત માણુસના ચાવ્યામાં આવી ગઇ છે, એકલો બેસીને ખાનારો નિરાંતે નહિ જીવી શકે. મગજનો ભાગ ૪૫મો છે અને ખોરાકનો ૧૫મો ભાગ ખાઈ જાય એમ ચાલે. બુદ્ધિવાળા બીજાઓનું વધારે ખાઇ જાય છે. એવું હવે ન ચાલવું જોઇએ. ઘરડાઓ તો પાકા ઘડા થયા છે. એટલે ફેર ન પડે. પણ જુવાનીઆઓ, તમે જાગો—અને આજના જમાનાને ઓળખી લો. અને તમારા જીવનમાં ફેરફાર કરો.

આજે બેકારો ભૂખે મરે છે. એનાથી અસંતોષ વધે છે એ દુર કરવા માટે આ ભૂમિદાન છે. કેટલાક કહે છે કે, એ કામ સરકાર કેમ કરતી નથી? પણ સરકાર એકલી ન કરી શકે. સરકાર એટલે આપણા બળ અને વિચારનો પ્રતિનિધિ. હવાડાનું પાણી કૂવામાંથી આવે છે. કૂવામાં ન હોય તો હવાડામાં ન આવે. કૂવાના પાણી કરતાં હવાડાનું પાણી ગંદુ હોય છે એવો આપણો અનુભવ છે. આજ સુધી તો રાજાનું રાજ્ય હતું. જેવો રાજા એવું રાજ્ય થતું પણ હવે તો પ્રજાનું રાજ્ય થયું છે. એટલે જેવી પ્રજા એવું રાજ્ય.

પહેલાં મુસાફરી કરનાર ભાથું સાથે લઇને ફરતા. અને વડ નીચે ખાવા બેસે ત્યારે એકબીજા વહેંચીને ખાતા. કેટલાક સારૂં ખાનારા અલગ બેસીને ખાતા—એ પાણી લેવા જાય અને કૂતરૂં પાછળથી આવીને ખાઇ જાય તો કોઇ કાઢે નહિ. વહેંચીને ખાનારૂં સુરક્ષિત રહેતું. આ દેશ આપણો બધાનો છે. એની મિલકત આપણી સહિયારી છે. એ વહેંચીને ખાવી જોઇએ. કેટલાક કહે છે કે બેકારો પ્રમાદી છે. એટલે દુઃખી છે. પણ એ વાત ખોટી છે. બધા પ્રમાદી નથી હોતા અને કેટલાક તો બેકાર હોવાને કારણે પ્રમાદી રહે છે. બેકારી વધારવામાં એમનો ધંધો તોડવામાં આપણા બધાનો સાથ છે. કેમકે આપણે ગ્રામ-ઉદ્યોગો અને ગૃહ-ઉદ્યોગો વધારવામાં ધ્યાન ન આપ્યું. આપણે સોંઘા મોંઘા સુશોભિતમાં પડ્યા. અને આપણા ગ્રામ-ઉદ્યોગો તુટ્યા. લુવાર, કુંભાર, સુથાર બધા બેકાર થયા છે. કેમકે આપણે એમનો માલ ખરીદતા નથી. મોટરો આવી ને ગધેડા અટવાઇ ગયા. મોચી પણ કામધંધા વિનાના થયા. એ શું ખાય છે એ આપણે નથી જોયું અને આપણે રાજી થઇએ છીએ. કારખાનાની ચીજો જોઇને ગૃહ-ઉદ્યોગો પણ ગયા. ઘંટી, ઘાણી, ખાંડણિયો બધું ગયું. આપણે ત્યાં કાણાં પડ્યાં. હવે તો વલોણા તાણવાનું પણ દૂળજીને સોંપ્યું. આમ ગૃહ-ઉદ્યોગમાં કાણાં પડ્યાં ગ્રામ-ઉદ્યોગો ગયા. દેશ ઉદ્યોગો પણ ગયા. આ બેકારો ભારરૂપ બન્યા. પણ આ સામે આપણે આંખ મીંચીએ છીએ. એથી બચશું નહિ. એ સ્થિતિમાંથી બચવા માટે આપણે અંગ્રેજોને કાઢ્યા. રાજાઓને કાઢ્યા પણ કાર્યક્રમ અધુરો રહી ગયો. સ્વરાજ્યની લડતો વચ્ચે આપણે આરામ લેતા હતા: ૨૧ પછી ૩૦ પછી ૪૨ અને ૪૭ પછી પણ આરામ લીધો. રાજકીય, આર્થીક, સામાજીક, અને આધ્યાત્મિક શોષણ અટકાવવું હતું એ અધુરૂં રહેલું કાર્ય પાંચ વર્ષના આરામ બાદ ફરી શરૂ કર્યું છે. આર્થીક અસમાનતા ટાળવાનો આ કાર્યક્રમ છે.

પેટ, પહેરણ અને પથારી આ માણુસની જરૂરીયાત છે. પણ આપણે તો આપણી જરૂરિયાત એના કરતાં અનેકગણી વધારી દીધી છે. કુસંગીના ફેલમાં સત્સંગીના રોટલા. એટલે આપણા ફેલ વધી ગયા છે. એનો પૃથ્વીને ભાર લાગે છે. બ્રહ્મચર્ય તરફ, સંયમ તરફ લક્ષ નથી પણ કૃત્રિમ રીતે પ્રજા વધતી અટકાવો,—આ પાપ નથી તો બીજું શું છે?

નવાં પુસ્તકો

લોક ભારત. નાનાભાઇ ભટ્ટ મહા ભારતના ૧૨ પાત્રોની જુદી જુદી બાર પુસ્તીકાઓનો સેટ ૧૩ ૬

દીપ નિર્વાણ (દર્શક) ૭ ૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ

હિંદના ટુંક ખબરો

(અમારા ખાસ પ્રતિનીધી તરફથી)

કંડલા બંદરના વિકાસને અનુલક્ષી ને આણંદ અને વડોદરા વચ્ચે રેલ્વે લાઇન બેવડી કરવાનું રેલ્વે ખાતું વિચારી રહ્યું છે.

* * *

સૌરાષ્ટ્ર અને ગુજરાતના કેટલાક ભાગોમાં અતિ વૃષ્ટીથી પાકને નુકશાન થયું છે. છેલ્લા કેટલાક દિવસથી બાજરાના ભાવ વધીને રૂ. ૮ થઇ જતાં સૌરાષ્ટ્ર સરકારે સસ્તા ભાવે બાજરો વેંચવાનું શરૂ કર્યું છે.

* * *

સુરત તાપી નદી તેના જમણા કાંઠાપર સુરતથી ૭ માઇલ દુર આવેલ ભાટપોર ગામને ભરખી જઇ રહી છે. તાપી નદીનું વહેણ આ ગામ તરફ ખસતું રહ્યું છે. અને આસરે બે હજાર એકર જમીન ધોવાઇ ગઇ છે. ૧૯૪૦માં આ ગામ પાસે તાપીનો પટ અરધો માઇલ પહોળો હતો હવે ત્રણ માઇલ પહોળો થયો છે. નદીની વચમાં રેતીનો મોટો બેટ ઉપસી આવ્યો છે.

* * *

કચ્છ ભુજ: નખત્રાણા ખાતે મળેલી કચ્છ જીલ્લા કોંગ્રેસ સમિતિએ કચ્છમાં થી તત્કાળ જમીનદારી તથા જાગીરદારી નાબુદ કરવાની માગણી કરી છે. વધુમાં કચ્છમાં હાલ પ્રજાકીય પ્રધાન મંડળની જરૂર નથી અને મધ્યસ્થ સરકારનો વહીવટ ચાલુ રાખવો, એવી કચ્છના પાર્લામેન્ટના સભ્યોએ કરેલી રજુઆતને પણ સમિતિએ ટેકો આપ્યો છે.

* * *

વડોદરા: ગુજરાતના પ્રથમ પંક્તી ના સાક્ષર શ્રી. રમણલાલ વસંતલાલ દેસાઇને સાઠ વર્ષ પુરા થતા હોઇ તેમના માનમાં ષષ્ટીપૂર્તી સમારંભ યોજવામાં આવ્યો હતો. આ સમારંભ માં સાઠ ઉપરાંત સંસ્થાઓએ ભાગ લીધો હતો શ્રી. રમણભાઇને સરસ્વતિ ની પ્રતિમાં વાળી ચંદનની એક પેટી ભેટ આપવામાં આવી હતી. સમારંભ ના પ્રમુખસ્થાનેથી શ્રી. અંબાલાલ પંડ્યાએ જણાવ્યું હતું કે, મહાગુજરાત નું સર્જન થાય, ત્યારે શ્રી. રમણભાઇ ને તેના પ્રથમ ગવર્નર બનાવવા જોઇએ.

* * *

નડીઆદમાં ખાવાના તેલમાં દારૂડીનું તેલ ભેળવવામાં આવતાં મોટા પાયાપર જલોદરનો રોગ ફાટી નીકળ્યા પછી વડોદરામાં તેલમાં ભેળસેળ કરવા સામે સખત પગલાં લેવાઇ રહ્યાં છે. આથી ઘણા વેપારીઓએ તેલ વેચવું જ બંધ કરી દીધું છે.

પાકીસ્તાનની હદમાં રહીને કચ્છમાં વારંવાર ધાડો પાડતો ડાકુ ખાનજી રણના પ્રદેશમાં મરણ પામ્યો હોવાના વિશ્વાસપાત્ર સમાચાર મળ્યા છે. જો કે આ વિષે કોઇ સત્તાવાર સમર્થન મળતું નથી. કહેવાય છે કે ખાનજી અને તેના સાથીઓ તથા પોલીસ વચ્ચે ઝપાઝપી થયા બાદ ખાનજી રણ માં ભાગ્યો હતો. આમાં કાંઇક દિશા ચુકી જતાં તેઓ થાકીને લોથપોથ થઇ પડ્યા હતા ત્યાં રણમાં દરીયાની ભરતી આવતાં તેઓ ડુબી ગયા હોવાનું જણાવાયે છે. ખાનજીને આશ્રય આપનારાઓની પોલીસે ધરપકડ કરવા મોડી છે.

* * *

અમદાવાદના એલીસબ્રીજ પાસે કોચરબમાં કે જ્યાં ગાંધીજીએ દ. આ. થી આવીને પ્રથમ આશ્રમ સ્થાપ્યું હતું ત્યાં મહાત્મા ગાંધીજીનું સ્મારક તઇયાર કરવાનો ગાંધી સ્મારક સમિતિ એ નિર્ણય કર્યો છે.

* * *

સોરાષ્ટના રાજ પ્રમુખ શ્રી. જામ સાહેબે સૌરાષ્ટ્ર સંગીત નાટક વિદ્યાપીઠનું ઉદ્ઘાટન કર્યું હતું આ પ્રસંગે બોલતાં તેમણે એવી આશા વ્યક્ત કરી હતી કે સૌરાષ્ટ્રમાં એવા કલાકારો પેદા થાય કે જેમની કીર્તી સૌરાષ્ટ્ર અને ભારતમાંજ નહીં પણ સમગ્ર વિશ્વમાં ફેલાય.

* * *

વડોદરા પાસેના ચીકોદરા ગામની સીમમાં ભરવાડોના વાસ ઉપર મધરાતે પચીસ ત્રીસ સશસ્ત્ર બદમાશોએ ધાડ પાડી રોકડ ઘરેણા લુંટી લીધાં હતાં. ભરવાડો અને બદમાશો વચ્ચે થયેલી ઝપાઝપીમાં ૭–સાત ભરવાડોને ઇજા થઇ હતી.

પ્રભુ પ્રસાદી

પિતાનો નિયમ છે પ્રભુને જમાડીને જમવું. દરરોજનો અખંડ નિયમ. સુર્ય ઉગે ન ઉગે પણ એ નિયમ તો વર્ષોથી અવિરતપણે ચાલ્યા જ કરે છે. નાનો પુત્ર હમેશા માતા પાસેથી સાંભળે છે કે તેના પિતા તો પ્રભુને જમાડીને જ જમે છે.

એના મનમાં તરંગ ઉઠે છે. મનમાં વિચાર ઘુમરી લેવા લાગે છે. પ્રભુ કેમ જમતાં હશે? બાર વર્ષના એ બાળકનાં ભેજામાં એ નથી ઉતરતું કે પ્રભુ કેવા હશે અને કેમ ખાતા હશે?

અચાનક એક દિવસ પ્રસંગ મળી ગયો. પિતાએ હાક મારી "અરે નામા!" "જો આજે મારે ખાસ કામ હોવાથી હું બહારગામ જવાનો છું. તો તારે એક કામ કરવાનું છે."

"શું!"

"તારે દરરોજ પ્રભુને જમાડીને જમવું."

"જરૂર જરૂર!" આનંદથી નામો નાચી ઉઠ્યો. વર્ષોની તેની ઇચ્છા જાણે આજ પાર પડતી હતી.

નામાના દિલમાં આજ કોઇ ઓર આનંદ હતો. એનો ઉમંગ ક્યાંય માતો નહોતો, ભોજન થાળ લઇ એ મંદિરની ઓરડીમાં પહોંચ્યો. ધીરેકથી અંદર જઇ દરવાજો ખાલી બંધ કર્યો પ્રભુ પાસે ભોજન થાળ મુકી તે બોલ્યો:

"પ્રભુ તમે જમો, મારા પિતા બહારગામ કાલે ગયા છે."

નામો વારંવાર વિનંતી કરવા લાગ્યો પણ પત્થરની મૂર્તી જમતી નથી. થાળ એમને એમ પડ્યો છે. થોડીવારે નામાને ગોતતી મા આવી પહોંચી.

"અરે! નામા, ચાલ તારે જમવું નથી."

"હું તો પ્રભુ જમે પછી જ જમીશ."

"અરે ગાંડા, પ્રભુ તે કંઇ જમતા હશે? એ તો ભોગ ધરાવાય."

"જ્યાં સુધી એ નહીં જમે ત્યાં સુધી હું પણ નહીં જમું."

માતાએ ઘણો સમજાવ્યો પણ નામો કેમે ય માન્યો નહીં. કચાટૂટ કરી માતા પાછી ફરી.

અને નામાએ ફરી વિનંતિ શરૂ કરી.

છેવટે નિર્દોષ બાળકની કાકલુદી ભરી વાણી સાંભળી ભક્તવત્સલ પ્રભુ પીગળ્યા. પ્રગટ થઇ તેમણે કહ્યું 'નામા તારી ભક્તિ જોઇ હું પ્રસન્ન થયો છું પણ આમ રોજ બોલાવીશ નહીં.' થાળમાંથી ભોજન આરોગી પ્રભુ ફરી અંતર્ધાન થઇ ગયા.

ઘડીયાળ રીપેરીંગ ગાઇડ
ફ્રુવ શી. ૧૦-૦ મોટર ડ્રાઈવીંગ
ગાઇડ શી. ૫-૦ પો. અલગ.
લખો: ઇન્ડસ્ટ્રીઅલ ઇન્સ્ટીટ્યુટ,
બોક્સ નં. ૧૦૩૦ મુંબઈ ૧૨.

નામાએ નિશ્ચય કર્યો કે જગતની માયા બધી નકામી છે. પ્રભુ એ જ ઉદ્ધારક છે.

અને ખુણામાં પડેલો તંબુરો ઉઠાવી નામો પ્રભુ ભજન ગાતો જાણે ઘર છોડી નીકળી પડ્યો હોય એમ ઘરથી વિરક્ત બન્યો.

મહારાષ્ટ્રને એક સંત મળ્યો. સંત નામદેવ.

આદર્શ પત્ની

યુવક: મારે તો એવી છોકરી સાથે લગ્ન કરવું છે જેનું ધ્યાન માત્ર ગપ્પાં મારવામાં કે સીનેમાં જોવામાં જ ન હોય, પણ રસોઇ કરવામાં, કપડાં ધોવામાં, કચરો સાફ કરવામાં વધારે હોય

મિત્ર: મારા ખ્યાલમાં એવી એક છોકરી છે.

યુવક: કોણ?

મિત્ર: અમારી કામ વાળી.

જોઇએ છે
હાડકા
તમારાં સ્ટેશન કે સાઈડીંગે પહોંચતા કરવા માટે
અમે ટનના
પા. ૭ આપીશું
ખાલી બેગો રેલ ભાડું ભરી પાછી મોકલી આપીશું
વધુ વિગતો માટે લખો:
THE
BULLBRAND
FERTILIZERS LTD.
SARNIA NATAL.

રોડેસીયાના ખબરો

(અમારા ખબરપત્રી તરફથી)

શ્રી આપા સાહેબ પંતે લુસાકામાં ભાષણ કરતાં જણાવ્યું હતું કે:—"અહીં ત્રણ પ્રદેશો છે. ભવિષ્યમાં ત્રણે પ્રદેશો જુદા જુદા રહી શકે એવી તાકાત પણ ઓછી છે. નવી દુનીયામાં રહેવા માટે દેશમાં વધુ વસ્તીની જરૂર રહે છે. અને જો સત્તા અને શકિત નહિ હોય તો પણ એ દેશ કાંઇ કરી નહિ શકે અને ભવિષ્યમાં એવુંજ રહેવું અશક્ય છે. "ફેડરેશન સ્કીમ" નક્કી કરી એ સારૂં છે. ધન, સંપત્તિ અને જમીન ખુબ છે! 'પ્લાજાંમ' પણ હોવું જોઇએ. ફેડરેશન અસ્તિત્વમાં આવવાનું છે. સમાજમાં શાંતિ નહિ હોય તો ઘણા સુધારા પણ થતા નથી. શાંતિ નહિ હોય તો વ્યાપાર પણ નહિ થાય. રાજ્યનો કારભાર પણ બરાબર ન ચાલે. નવું ફેડરેશન છે અને ધીમે ધીમે બદલાશે. ૧૦ વર્ષ સુધી તો ફેરફાર કરવાનું એ લોકોને યોગ્ય લાગતું નથી.

"મધ્ય આફ્રિકામાં આફ્રિકનસ વધુ છે. અને પ્લાનમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે હમો આફ્રિકનોને વધુ મદદ કરીશું. અને જો આફ્રીકનોનો સહકાર નહિ મળે તો ત્યાં સુધી ફેડરેશન અસ્તિત્વમાં આવેલું નહિ ગણાય.

"વેસ્ટ આફ્રિકામાં ખુબ પ્રગતિ થઇ છે. રાજકરણમાં સરખો દરજ્જે કામ થાય છે.

"હમારી અહીંયા વસાવી છે એટલે કેવો ઇતિહાસ બને. એ જોવાનું છે. માનથી રહેવા માટે દુનિયા નાની થઇ જશે. પાડોશીના ઘરે આગ લાગે તો આપણા પાસેના ઘરમાં પણ આગ લાગે જ, એટલે એક દેશમાં યુદ્ધ થાય એટલે આખી દુનિયામાં અશાંતિ પથરાય જાય છે. અને સાથે મળીને વિચાર કરે અગર એનો નિકાલ લાવી શકાય. દુનીયાના નેતા અમારે નથી બનવું, એક સમાજ નિર્માણ કરવા માટે પ્રયત્નો કરવા જોઇએ. અહીં ભાષાઓ ઘણી છે. નવો સમાજ બનાવવા બુદ્ધિ પણ કામ કરતી નથી. સર્વેની સંસ્થા હોવી જરૂરી છે. વર્ણ પર આપણી સંસ્થા ન હોવી જોઇએ. અહીંના લોકોની પ્રગતિમાં આપણો વાંધો ન હોવો જોઇએ. અહીં સમતા અગર સમાનતા એ બંને સમાજમાં હોવા જ જોઇએ. અહીંના લોકોને મદદ કરવી જોઇએ આપણી નિશાળો મોટી કરવી જોઇએ. શિક્ષણ વધુ જોઇએ.

"કામન રોલ"માં આપણે બધાયે ઉભા રહેવું જોઇએ મતની ખુબ કિંમત છે. યુરોપીઓ ઘણી વાર કહે છે કે "હીંદુ હોલ" બાંધી આપીશું, પણ એ બધું જુદું છે. આપણે સમજવું જોઇએ. દશ વર્ષમાં પરિસ્થિતિ જુદીજ થઇ જશે.

ઇમિગ્રેશન બાબત પર બોલતાં શ્રી પંતે જણાવ્યું કે: "કોઇ પણ કાનુન તમે કરો તે બધા વર્ણ માટે હોવો જોઇએ. હીંદીઓ અગર કાળા લોકો માટે ન હોવો જોઇએ. ૧૦૦ કે ૧૫૦ માણસો હીંદીઓ, વધુ આ પ્રદેશમાં આવી જાય એટલે કોઇ કોઇ કહે છે કે ઘણા હીંદીઓ આવી ગયા. ઘણા લોકોનું માન છે કે ઘણા હીંદીઓ આ પ્રદેશોમાં પ્રવેશ કરી રહ્યા છે. અને એ લોકો આપણા વિરોધી બની જશે.

ઇસ્ટ આફ્રિકાની પરિસ્થિતિ પર બોલતાં શ્રી આપા સાહેબે જણાવ્યું કે "આફ્રિકનો નો હીંદીઓ પ્રત્યે વિરોધ છે. અને પહેલા જેટલો વિરોધ હતો એટલો જો કાયમ રહેત તો કેટલાયે હીંદીઓના પ્રાણ જાત. પણ પ્રભુ ઇચ્છાથી એ બનવા પામ્યું નથી. સંપ જોઇએ. સિદ્ધાંત પણ જોઇએ. જો અલગ અલગ રહેવું હોય તો તે બનશે નહિ.

મધ્ય આફ્રીકાની એશીયન કોનફરન્સ વિષે શ્રી પંતે જણાવ્યું કે તમારે બધાએ એ સંસ્થાને તન, મન અને ધનથી મદદ કરવી જોઇએ.

હીંદીમાં એકાદ કલાક ભાષણ આપ્યા બાદ શ્રીપંતે અંગ્રેજીમાં પણ ટુંકું પ્રવચન કર્યું હતું કારણ કે થોડા આફ્રિકનસ પણ સભામાં હાજર રહેલા હતા.

નો. રો. ના ઇમિગ્રાન્ટસની મોમ્બાસામાં પરિક્ષા?

"કરંજા" સ્ટીમરમાં ૩૦ પેસેન્જરો નો. રોડેશીયા આવવા રવાના થયા હતા તે બધાને (નવા ઇમિગ્રન્ટસને) મોમબાસા રોકવામાં આવ્યા હતા. અને ૧૦ "કંપાલા" સ્ટીમરમાં પાછા ફર્યા હતા. તે ભાઇઓ મળીને ૪૦ જણની પરિક્ષા મોમ્બાસામાં લેવામાં આવી હતી. જેમાં સત્તાવાર જાણવા મળે છે કે ૭ જણ પાસ થયા છે. પણ બાકીના નાપાસ થયેલા ભાઇઓને પણ નો. રો. માં પ્રવેશ કરવાની છુટ મળી છે એવું જાણવા મળ્યું છે. શ્રી પંત સાહેબ એ બાબતમાં રસ લઇ રહ્યા છે. શ્રી પંત સાહેબ રોડેશીયાની સફર દરમીયાન ન્યાસાલેન્ડ પણ જઇ આવ્યા હતા. અને બ્લેન્ટાયરથી હીંદી ભાઇઓને શા માટે પાછા મોકલવામાં આવ્યા હતા તેની તપાસ પણ કરશે.

એક સત્ય ઘટના

રજુ કરનાર: રેજીનાલ્ડ રેનોલ્ડ

નૈરોબી અને રોડેસીયાના ન્ડોલા શહેર વચ્ચે બસ સરવીસ દોડે છે. ૧૫૦૦ માઇલનો આ પ્રવાસ છે. બસ શીવાય જવા આવવા માટે એરોપ્લેન છે અથવા પોતાની મોટર હોય તો તેમાં જઇ શકાય. મેં બસમાં જવાનું પસંદ કર્યું.

મુસાફરી દરમીયાન અમે રસ્તામાં એક ઠેકાણે નાસ્તો કરવા એક હોટલ માં ગયા. મારા ટેબલ પર બીજા ત્રણ મુસાફરો હતા. આ ત્રણમાંથી એક સ્કોટીશ પાદરી હતા બીજી મુસાફર એક વયોવૃદ્ધ ડોસીમાં હતાં. અને તેઓ મારા ઘણા મીત્રોને ઓળખતા અને અમે વાતે વળગ્યા.

પણ જે ત્રીજા મુસાફર અમારા ટેબલ પર હતાં તેઓ ખુબ મૌન હતાં. એમનું શરીર જાણે તડકામાં સેકાઇ લાલ તાંબા જેવું થયુ હતું. કપડા સરતા હતા અને ચહેરાપરથી જણાય કે આ માણસ બોલવા કરતાં કરવું વધારે પસંદ કરતો હશે. મેં બોલાવવા માટે ઘણો પ્રયત્ન પણ તે મને કોઠું આપતો નહીં કયોં કોઇ વાર હાસ્યથી અથવા કોઇવાર માથું ધુનાવીને મારા પ્રશ્નનો જવાબ આપતો. મને તે શરમાળ અને ભલો લાગ્યો. ધીમે ધીમે મુસાફરીમાં તે મારી સાથે થોડું થોડું બોલતો થયો પણ બીજાઓની દેખતા તે શરમાઇ જતો.

* * *

હું એકલો ફર્સ્ટ કલાસમાં મુસાફરી કરતો હતો. નોર્થ રોડેશીયાથી અંદરના ભાગોમાં જવા. મને ફર્સ્ટ કલાસ ગમતો તેથી નહીં પણ રોડેસીયામાં ગોરાને માટે બીજા કલાસ નથી એથી. આ ટ્રેનના પ્રવાસમાં બસનો એ સાથી એક નાના સ્ટેશને ભેગો થયો અને મારા ડબ્બામાં તે આવ્યો.

કાંઇક સંકોચાતા સંકોચાતા એને મને પોતાની પ્રવાસની કહાણી કહીં. આ કહાણી ઘણા પ્રયાસને અંતે હું એની પાસે કઢાવી શકયો.

ડચ મા બાપનો સાઉથ આફ્રિકાનો વતની આ મારો મીત્ર હતો. એને શીકારનો ગજબ શોક હતો અને કુબ્બામાં રહેવું ઘણું પસંદ કરતો.

થોડાક દિવસો પહેલા એને ત્યાં કામ કરતા આફ્રિકને રજા માગી. કારણ કે એની સ્રી એક બીજા પુરૂષ સાથે ભાગી જવાની હતી.

રજા લઇને પેલો આફ્રિકન ગયા પછી છેલ્લા ખબર આ મીત્રને મળ્યાં કે એના માણસને ૩ મહીનાની જેલ થઇ છે.

હું વાત કહું છું એમાં સજાના ખોટા ખરા પણાની ચર્ચા નથી કરવા ઇચ્છા તો પણ જણાવવા ઇચ્છું છું કે એક ડચ પોતાના આફ્રિકન નોકર માટે શું કરે છે.

ડો. મલાન ખરાબ છે તેથી બધા ડચો ખરાબ છે એમ ન માનવું એ આ વાત આપણને કહે છે.

આ ડચ ભાઇએ આફ્રિકન નોકરને જેલમાંથી છોડાવવા બે દિવસ બસમાં મુસાફરી કરી ૯૦ માઇલ કોઇની મોટર ભાડે રાખી મુસાફરી કરી અને ૬૦ માઇલ ભયંકર જંગલ કે જ્યાં વાઘનો ભય હતો તેમાં ચાલ્યાં. આ જંગલ વટાવતાં એમને બે દીવસ લાગ્યા અને તેઓ જગંલમાં જ સુતા હતા. આ બધી તકલીફો વેઠી તે પોતાના નોકરને છોડવી પાછો ઘેર લઇ જતા હતા. મેં કહ્યું શું કામ આટલી બધી મ્હેનત લીધી. ત્રણ મહીના પછી તે પાછો આવતજ ને? એને કહ્યું મારાથી મારા જુના–પાંચ વર્ષ થયા કામ કરનાર–માણસને દગો ન દેવાય.

આ મારી વાત જે વાંચે તે બીજા આફ્રિકનોને કહે. અને મારો મીત્ર એક "વીર" તરીકે તેઓની નજરે જણાશે એવી મને ખાત્રી છે.

પરચુરણ

—૧૯૫૧ના જુન માસમાં રશીયા મોકલેલા ભારતીય સાંસ્કૃતિક મંડળમાં જોડાઇને ભારતીય નૃત્ય કળા બતાવી રશીયાને દંગ કરી દેનાર વિખ્યાત કળાકાર કુમારી ચંદ્ર લેખા પટેલ ચીન જનારા સાંસ્કૃતિક મંડળમાં મોખરાનું સ્થાન ધરાવે છે, આ બેન મદ્રાસમાં રહીં ત્યા કળા શીખ્યા છે.

—મુંબઇના વડા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેશાઇએ પ્રધાનોને અપાતા માનપત્રની પ્રથા બંધ કરવાનું પ્રજાને સુચન કર્યું છે.

—મદ્રાસ પ્રાંતમાં વડા પ્રધાન રાજાજીના કહેવાથી હવે પછી સવારના ત્રણ કલાક બાળકો પ્રાયમીક કેળવણી લેશે અને બાકીનો વખત મા બાપ સાથે રહીં ઉદ્યોગમાં મદદ રૂપ બનશે.

—કવિશ્રી ખબરદારનું મદ્રાસમાં પોતાને મુકામે અવસાન થયું છે.

—ભારતમાં સૌથી પહેલું હીંદી સરકસ ૧૮૮૩માં છત્રે કરીને એક મહારાષ્ટ્રીએ. "ધી ગ્રાંડ ઇન્ડિઅન સર્કસ" નામનું સર્કસ શરૂ કર્યું હતું.

—"વર્લ્ડ મુસ્લીમ કોનફરન્સ"ના સેક્રેટરી મી. ઇમામુલ્લા ખાને, ફ્રાંસના પરદેશ ખાતાના મંત્રી મી. બીડોલ્ટને એક પત્રદ્વારા ટયુનીશીયા અને મોરોકોના લોકોના નેશનલ એસ્પીરેશનને અનુસરવા, અને લોકો પર દબાણ કરતાં પગલાં બંધ કરવા જણાવ્યું છે કે ૧૯૫૨–૫૩ની ૠતુ દરમીયાન ૫૪,૦૦૦ બેગ ચોખાનો પાક થયો છે.

લિપિની શોધ

(કાકાસાહેબ કાલેલકર)

આપણે ત્યાં સમ્રાટ અશોકના કાળથી કોતરેલા લેખો મળે છે. બ્રાહ્મી અને ખરોષ્ટ્રી લિપિ કરતાં પણ જુની લિપિ મોહન–જો–દરોમાં મળી આવી છે, જે હજી પુરતી વંચાતી પણ નથી. આપણી પુરાણ સ્મૃતિ પ્રમાણે આપણો આદ્ય લિપિકાર તે ગણેશ–સકળ વિદ્યાનો સ્વામી, વિઘ્નો દુર કરનાર, ચાર હાથવાળો–મહાદેવનો પુત્ર. રિદ્ધિસિદ્ધિ એને જ વશ. લખવાની કલા એણે શોધી કાઢી એટલા ખાતર જ દરેક લખાણ પહેલા શ્રીગણેશને નમન કરીને માણસ આગળ ચાલે છે.

શ્રી વેદવ્યાસ ભગવાન કૃષ્ણ દ્વૈપાયનને તેના વખતનું બધું જ્ઞાન છ દોબદ્ધ કરવાનું સુઝયું. ભરતકુળના રાજાઓએ જે પરાક્રમ કર્યાં અને કૌરવકુળમાં જે યાદવારથથી જામી તે બધાનો ઇતિહાસ નોંધી રાખવાનો સંકલ્પ એણે કર્યો. પણ એ બધું કેમ સચવાય એ બારે ચિંતા એને પડી.

આવડું મોટું મહાકાવ્ય સેજામાં જન્મ્યું છે, પ્રતિભાથી અનેક કલ્પનાઓ અને અધ્યાયો વિયાતાં જાય છે. શ્લોક પછી શ્લોક મોઢામાંથી નીકળતા જાય છે જાણે ધોધમાર-વરસાદ, અથવા ધનધમાટ વહેતો સરસ્વતીનો પ્રવાહ. વ્યાસ વિમાસણમાં પડયા, કહેવા લાગ્યા 'પરં ન લેખક: કશ્ચિદ્ એતસ્ય ભુવિ વિદ્યતે' અંતે એમને સ્મરણ થયું અથવા નારદે સુચવ્યું કે શ્રી ગણેશ પોતે લખે તો છે. વિઘ્નહર્તા ગણેશની આરાધના કરી એટલે તે પ્રગટ થયા. હવે આવા ગણાધિપતિને પોતાના રહસ્ય મંત્રી થવાને કેમ કહેવાય! અને ન કહે તો પણ કેમ ચાલે! આખરે વાત તો કરી અને શ્રીગણેશે એ સ્વિકારી પણ ખરી, પણ એક ભારે શરત એની સાથે મુકીને જ.

'લખવાનો જે વખત મુકરર કર્યો હોય તે દરમ્યાન હું લખતો જઇશ. ચાર હાથે લખીશ પણ મારી કલમ અટકવી ન જોઇએ. તું કહેતો જા અને હું લખતો જઇશ.' 'વ્યાસોચ્છિષ્ટ જગત્ સર્વમ્' એવડી જેની પ્રતિભા અને જેના મોઢામાંથી જે શબ્દ નીકળે તે છંદોબદ્ધ અને કાવ્યમય જ નીકળે એવી જેની તઇયારી તેને લખાવવામાં મુશ્કેલી શી? લખનાર અને લખાવનાર વચ્ચેની આ હરીફાઇ જોવા આકાશમાંથી દેવો અવતર્યાં (નીચે ઉતર્યાં).

વ્યાસ ડાહ્યા ખરા. પોતાના કાવ્યપ્રભાવ પર વિશ્વાસ હોવા છતાં એમણે એક સામી શરત મુકી 'લખાતાં તું અટકું નહિ પણ તારે સમજ્યા વગર કશું લખવું નહિ.' 'અબુધ્વા મા લીખ ક્વચિત્' બન્ને લખવા લખાવવા લાગ્યા. પુતળાં કરીને બેસાડયા હોય એવી રીતે એકાગ્ર થઇને દેવો સાંભળવા લાગ્યા. ગણેશ જરા ઉતાવળ કરે અને એની 'કલમ અટકવાની અણી પર આવે એટલે વ્યાસજી એક કૂટ શ્લોક બનાવીને એની આગળ ફેંકે. એવો તો કૂટ શ્લોક કે બુદ્ધિદાતા ગણેશ પણ એક ક્ષણને માટે વિમાસણમાં પડે. એટલી સમવડ પણ વ્યાસને ઓછી ન હતી. એના પાંચ પચાસ શ્લોકો એટલામાં તઇયાર થઇ જ જાય.

આજે ગણું પ્રાઇવેટ સેક્રેટરીને લખાવનારા લોકોનો અનુભવ એવો જ છે. કલમ અટકે એ સેક્રેટરીને ગમે નહિ અને સેક્રેટરી લખાણની મતલબ તરફ ધ્યાન આપે નહિ તો લખનારનું કામ બગડે જ. લખનાર સેક્રેટરી સમજણી હોય, રસિક હોય અને સુક્ષ્મ વિવેચક હોય તો વાછરડાને જોઇને જેમ ગાયને દુધ છુટે તેમ લેખકની પ્રતિભા, વિચાર અને કલ્પનાની સેરો છુટે છે.

ગણેશે લિપિની શોધ કરી એટલા માટે શું ૐ કારની આકૃતિ ગણપતિની સુંઢ જેવી કરી મુકી હશે?

('જીવનભારતી')

શ્રી. ગાંધી જયંતી જ્ઞાન યજ્ઞ

જોહાનીસબર્ગ, શ્રી. ગાંધી હોલમાં પૂજ્ય બાપુજીની આગામી ૮૪મી જન્મજયંતી નિમિત્તે, ભાદરવા સુ. ૧૨ તા. ૨૦–૯–૫૩ રવિવારથી ભાદરવા વદ ૧૨ (રેંટિયા બારશ) તા. ૪–૧૦–૫૩ રવિવાર સુધી, શ્રી. ગાં. મ. વિદ્યાલયના શિક્ષક ઉમિયાશંકર જોષીકર તથા શહેરના જાણીતા સેવાભાવી ડૉ. વલ્લભભાઇ પરેલના સંચાલન હેઠળ પંદર દિવસ સુધી દરરોજ સાંજે ૭–૧૫ થી ૮–૩૦ સુધીનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવ્યો છે, જેમાં પ્રાર્થના–બાપુજીની આત્મકથામાંથી વાચન–બાપુજીની જીવન ઝરમર–વૈષ્ણવજન ભજન રામધુન વગેરેનો કાર્યક્રમ નિયત કરવામાં આવ્યો છે. બાપુજીને પુષ્પાંજલી આપવા જુદી જુદી જ્ઞાતિના સમાજના અને જુદા જુદા ધર્મના સદ્‌ગૃહસ્થોને આમંત્રણ આપવામાં આવ્યાં છે. દરેક હીંદી ભાઈ બહેનને તથા દરેક ધર્મના ભાઇ બહેનને, બાપુજીના આદર્શો સમજવા અને ઝીલવા આ જ્ઞાનયજ્ઞનો લાભ લેવા હાર્દીક વિનંતી કરવામાં આવે છે. જુદાં જુદાં સ્થળોએ આવા કોઇ કાર્યક્રમનું અનુકરણ થાય એ ઇચ્છવા જોગ છે.

શ્રી. સુરત હીંદુ એસોસીએશનની ખાસ સામાન્ય સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની ખાસ સામાન્ય સભા રવિવાર તા. ૨૭–૯–૫૩ ના રોજ બપોરના ત્રણ વાગે ૧૨૭ વિકટોરીયા સ્ટ્રીટ પરના હોલમાં મળશે. સર્વે સભ્યોને વખત સર હાજર રહેવા નમ્ર વિનંતી છે.

કાર્યક્રમ:

(૧) ઉઘરાણી કમીટીનો હેવાલ.

(૨) નવા સભ્યોની અરજીઓ મંજુર કરવી.

(૩) પરચુરણ.

મંત્રીઓ: દયાળજી છીબાભાઇ અને ભગુભાઇ પરશુભાઇ,

પ્રમુખ: ગોવનભાઇ મણીભાઇ.

૧૧ પુસ્તકોનો સેટ

આ સેટમાં વિવિધ પુસ્તકો તમને વાંચવા મળશે. પુસ્તકો મોટાઓ માટે છે.

કીમત ફકત પા. ૧–૧૯–૦.

આ ઓફીસેથી મળશે.

સોક્રેટીસની સફર

હીંદના ગ્રામ્ય જીવન વિશે લેખકે સવાલ જવાબ રૂપે આ પુસ્તકમાં સોક્રેટીસના વીચારો દર્શાવ્યા છે.

કીમત શી. ૩–૬.

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

'Indian Opinion', P. Bag,
Phoenix, Natal.

નવાં પુસ્તકો

ત્યાગ મૂર્તી અને બીજા લેખો	૬	૦
શ્રાદ્ધના તેર દિવસ	૧	૦
ધર્મ મંથન	૫	૦
જીવન શોધન	૮	૦

મળવાનું ઠેકાણું: આ ઓફીસ.

INDIAN OPINION,
PRIVATE BAG,
Phoenix, Natal.

NATHOO TABHA

TIMBER & HARDWARE MERCHANT
& DIRECT IMPORTER

Door, Windows, Corrugated Iron, Cement, Monarch, Iron Duke, Buffalo, and Elephant brands paint or any other building material at reasonable price.

Established 1907, NATHOO TABHA,
107 Queen Street, Phone 24647,
Telegraph "Mani," DURBAN.

બે અઠવાડીક પંચાંગ

વાર	ખ્રીસ્તી ૧૯૫૩ સપ્ટેમ્બર	હીંદુ ૨૦૦૯ ભાદરવા	મુસલમાન ૧૩૭૨	પારસી ૧૩૨૨ શેરે. કદમી	સુર્યોદય ક. મી.	સુર્યાસ્ત ક. મી.
શુક્ર	૨૫	વદ ૩	૧૬	૨૪	૫–૪૩	૫–૫૪
શની	૨૬	,, ૪	૧૭	૨૫	૫–૪૨	૫–૫૫
રવી	૨૭	,, ૫	૧૮	૨૬	૫–૪૧	૫–૫૬
સોમ	૨૮	,, ૬	૧૯	૨૭	૫–૪૦	૫–૫૭
મંગળ	૨૯	,, ૭	૨૦	૨૮	૫–૩૯	૫–૫૮
બુધ	૩૦	,, ૮	૨૧	૨૯	૫–૩૮	૫–૫૯
ગુરૂ	૧	,, ૯	૨૨	૩૦	૫–૩૭	૫–૦૦
શુક્ર	૨	,, ૧૦	૨૩	૧	૫–૩૬	૫–૦૧
શની	૩	,, ૧૧	૨૪	૨	૫–૩૫	૫–૦૨
રવી	૪	,, ૧૨	૨૫	૩	૫–૩૪	૫–૦૩
સોમ	૫	,, ૧૩	૨૬	૪	૫–૩૩	૬–૦૪
મંગળ	૬	,, ૧૪	૨૭	૫	૫–૩૨	૬–૦૫
બુધ	૭	,, ૩૦	૨૮	૬	૫–૩૧	૬–૦૬
ગુરૂ	૮	સુદ ૧	૨૯	૭	૫–૩૦	૬ ૦૭

વાંચવા લાયક સાહિત્ય

મેરતો પીધા છે જાણી જાણી (હર્ષદ)	૫	૦
ગીતા પ્રવચન (વિનોબા ભાવે)	૩	૦
સરદાર વલ્લભભાઈને બાપુના પત્રો	૪	૬
ધર્મોદય (કાકા કાલેલકર)	૨	૦
બા-બાપુની શીળી છાયામાં (મનુ ગાંધી)	૩	૪
ગો સેવા (ગાંધીજી)	૨	૦
રામકૃષ્ણ ઉપનીષદ (રાજાજી)	૨	૦
અહિંસા વિવેચન (કીશોરલાલ મશરૂવાળા)	૩	૬
સત્યાગ્રહની સપ્તપદી	૩	૦
જીવનનો આનંદ (કાકા કાલેલકર)	૧	૦

મળવાનું ઠેકાણું

'Indian Opinion' P. Bag, Phoenix, Natal.

સુંદર નવી નવલ કથાઓ

માનવતાના સિલામ લેખીકા હેરીયેટ બિચર અનુવાદક સચીન ઓઝા	૧૫	૦
સાથી રા. ના. પાઠક	૧૨	૦
ખાંડેકરના પુસ્તકોનો અનુવાદ		
સોનેરી છાયા	૧૦	૦
સ્વપ્ન સૃષ્ટી	૧૦	૦
આશામીનારા	૧૨	૦
છાયા પ્રકાશ	૧૩	૬
ર. મ. દેશાઈ કૃત		
દિવડી	૧૨	૦

Obtainable from:

INDIAN OPINION.
P/Bag, Phoenix, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union	30s.	Annually
" " "	15s. 6d.	Half-yearly
Outside the Union	30s.	Annually
" " "	15s.	Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Phoenix, Natal.

અમારા નિશાળ ઉપયોગી પુસ્તકો

ઈતીહાસ

દેશ વીદેશ ભા. ૧	૨	૯
ગુજરાતનું ગારવ	૧	૯
હીંદના ઈતીહાસની રૂપરેખા-ભા. ૧	૨	૨
દેશ દીપકો	૨	૦

ભુગોળ

આર્થીક ભુગોળ	૫	૯
ભુગોળ પરીચય ભા. ૩	૧	૧૦
" ભા. ૪	૨	૩

વાંચન માટે સાહીત્ય

પ્રાચીન સમયની રસ કથાઓ	૧	૯

અંક ગણીત

અંકગણીતના મુળ તત્વો	૨	૦
મીડલ સ્કુલ અંકગણીત ભા. ૧	૨	૯
મારું ગણીત ભા. ૧	૧	૩
" " ભા. ૩	૧	૬
" " ભાગ ૪	૨	૦

નુતન લેખન માળા આ માળા માં નીચલા ચાર પુસ્તકો આવે છે. એ પુસ્તકો દ્વારા બાળકો જ્ઞાન મેળવે છે.

નુતન લેખન તાલીમ વર્ગ

" " ધોરણ ૧-૨-૩-૪ પ્રત્યેકની કીંમત	૧	૦

નવયુગ વાચન માળા

પુસ્તક બીજું	૨	૦
પુસ્તક ત્રીજું	૨	૩
" ચોથું	૨	૩

વિદ્યાપીઠ વાચન માળા

ચાલણ ગાડી	૧	૦
પહેલી ચોપડી	૧	૦
બીજી ચોપડી	૨	૦
ત્રીજી "	૨	૩
ચોથી "	૨	૩
પાંચમી "	૩	૦

ચાલો લખીએ

શ્રેણી ૧	૧	૩
" ૨	૧	૩
" ૩	૧	૬
" ૪	૧	૬
" ૫	૧	૮
" ૬	૧	૮
" ૭	૧	૮

Obtainable From:

'INDIAN OPINION'

P. Bag, PHOENIX, NATAL.

ગાંધી સાહીત્ય

દ. આ. નો ઈતીહાસ	૭	૬
જીવન પરોઢ	૧૧	૦
મહાદેવ દેશાઈનું જીવન ચરીત્ર	૨	૬
મહાદેવ દેશાઈની ડાયરી. ભા. ૧	૧૦	૦
" " " ભા. ૨	૧૨	૦
" " " ભા. ૩	૧૧	૬
" " " ભા. ૪	૮	૦
" " " ભા. ૫	૧૧	૦
બાપુની કારાવાસ કહાણી	૧૫	૦
હસ્ત લીખીત હીંદ સ્વરાજ્ય (છાપેલી કોપી સાથે)	૧૦	૦
આત્મ કથા (ગાંધીજી)	૭	૬
ગાંધીજીની સંક્ષીપ્ત આત્મ કથા	૨	૬
બાપુની ઝાંખી (કાકા કાલેલકર)	૩	૦
રામ નામ (ગાંધીજી)	૨	૦
બાપુ મારી મા (મનુ ગાંધી)	૧	૬
બાપુના પત્રોઃ (આશ્રમની બેનો ઉપર)	૨	૬
બાપુની પ્રસાદી	૫	૦
ગાંધીજી અને સામ્યવાદ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
નીતી નાશને માર્ગે (ગાંધીજી).	૨	૦
અનાસકતી યોગ (ગાંધીજીએ ગીતાજીનો કરેલો અનુવાદ)	૧	૬
ધર્માત્મા ગોખલે (ગાંધીજી)	૧	૬
આશ્રમ ભજનાવલી	૧	૦
મંગળ પ્રભાત	૧	૦
ગાંધીજીના સમાગમમાં	૫	૦
પાયાની કેળવણી (ગાંધીજી)	૩	૦
અમારા બા (કસ્તુરબા ગાંધી)	૪	૦
પ્રેમ પંથ (વા. ગો. દેસાઈ)		૬
ગાંધીજીનો સરકાર સાથે પત્રવ્યવહાર	૧	૦
બાપુની સેવામાં	૬	૦
અપરકાસ્નો વિચાર	૧	૦
ગાંધીજી (એક અધ્યયન)	૧૦	૦
કસ્તુરબા સ્મારક અંક—('ઈન્ડિઅન ઓપિનિયન')	૧	૬
ગાંધી સ્મારક અંક	૨	૦
બાપુના—બા ને પત્રો (કસ્તુરબા પર લખાયલા પત્રો)	૨	૬
હાઈડ્રોઈડ	૧	૬
નળ આખ્યાન	૭	૬
મારી જીવન કથા (ભારતના રાષ્ટ્રપતી રાજેન્દ્રપ્રસાદ)	૧ ૦	૦
હીંદનો કોમી ત્રીકોણ (કોમવાદ વિશે લખેલું)	૮	૦
હીંદી રાષ્ટ્રીય મ. સભાનું બંધારણ	૧	૦

Obtainable from:

'Indian Opinion' P. Bag., Phoenix, Natal.

નવલ કથાઓ તથા ટુંકી વાર્તાઓ

કપાલ કુંડલા (બંકીમ ચંદ્ર)	૬	૬
નવલીકાઓ (મેઘાણી)	૬	૬
તુલસી ક્યારો (મે)	૮	૬
મળેલાંજીવ (પ્ર. પટેલ)	૮	૦
સોરઠી ગાથા "	૬	૬
દેવદાસ (શરદબાબુ)	૫	૦
ત્રણ વાર્તા "	૨	૬
શુભદા "	૬	૦
ચાર અધ્યાય (રવીન્દ્રનાથ ટાગોર)	૫	૩
ઘરે બાહીરે "		૬
રાજર્ષી	૭	૦
લાવણ્ય	૫	૬
મેઘ બીંદુ	૭	૦
ભાગ્ય નિર્માણ	૭	૬
ત્રણ અશ્રુ બે	૪	૦
ઉભી વાટ	૮	૬
ઉન્નયન	૭	૦
કલાની સહચરી	૫	૦
દોન ક્રૂવ	૬	૦
ક્રાંન્તી	૬	૦
ખરમા બાપુ	૭	૬
કઉંચ વધ	૧૦	૬
અણખુટ ધારા	૭	૬

ઉચું અને સારૂં સાહીત્ય

મંગોત્રી (કાવ્યા સંગ્રહ) ઉમાશંકર જોશી	૭	૬
ગીતામાધુરી " " મનુદેશાઈ	૪	૦
શહીદોનો સંદેશ (આયરલેન્ડના શહીદ)	૪	૦

મળવાનું ઠેકાણું આ ઓફીસ :

'Indian Opinion'
P.Bag, Phoenix,
Natal.

અમારા નવા પુસ્તકો

નવલ કથાઓ

કરૂણા દેવી (સાને ગુરૂજી)	૨	૩
માનવતા ના ઝરણા (ગણેશ વાસુદેવ માવળંકર)	૬	૦
શામના [illegible] સાને ગુરૂજી	૧૦	૦
સર્જતાં બીજ (નવલભાઈ શાહ)	૭	૬
પ્રથમ પત્ની અને બીજી વાતો (પર્લ બક)	૭	૬

ગાંધી સાહીત્ય

બાપુના પારણા (ઝવેરચંદ મેઘાણી)	૧	૬

મળવાનું ઠેકાણું:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Phoenix, Natal.

વાંચવા લાયક સુંદર પુસ્તકો

વિવેક અને સાધના (કેદારનાથ)	૭	૬
ગીતા ધ્વની " "	૧	૩
કેળવણી વિકાસ (કી. મશરૂવાળા)	૩	૦
સ્ત્રી પુ. મર્યાદા " "	૪	૧૧
સમુળી ક્રાંતી " "	૫	૦
કેળવણી વડે ક્રાંતી	૭	૬
પૂર્વ આફ્રીકાની સફર (કાકા કાલેલકર)	૭	૬
મારી જીવન કથા (નેહરૂ)	૧૫	૦
કલ્કી અને સંસ્કૃતીનું ભાવી (રાધા કૃષ્ણન)	૨	૦
જીવતા તહેવારો	૫	
મારૂં હીંદનું દર્શન (જવાહરલાલજી)	૧ ૦	૦
સરદાર વલ્લભભાઈ ભાગ ૧	૧૩	૦
મારી જીવન કથા રાજેન્દ્રપ્રસાદ	૧ ૦	૦
સરદારનાં ભાષણો	૧૨	૦
એક ધર્મ યુદ્ધ (અમદાવાદનો મજુરોની લડત ઇતિહાસ)	૧	૩
ગ્રામ્ય વિદ્યાપીઠ (શીક્ષકો માટે)	૧	૬

મળવાનું ઠેકાણું:

'Indian Opinion', P. Bag, Phoenix, Natal.

D. B. MODI & SONS

Specialising in Indian, English, Groceries, Condiments, Hair oils, Spices, Fancy goods, and everything for the "INDIAN HOME."

Try Our Famous "India Mix Masala."

High Class Indian Confectionery Always in Stock.

Phone 35-4771.

30b 17th Street, Vrededorp
Johannesburg.

૫૦ વર્ષની જુની અને જાણીતી દુકાન

ડી. બી. મોદી એન્ડ સન્સ

કરીયાણાં, ગંધીયાણાંનાં જુનાં વ્યાપારી

દેશી હેર ઓઇલ, મરી મસાલો વીગેરે દેશી ઘરની ઉપયોગી અનેકા અનેક વસ્તુઓ હમેશાં સ્ટોકમાં મળશે.

ઈન્ડીઅન અને ઈંગ્લીશ ગ્રોસરીનાં સ્પેશીયલીસ્ટ જોબર્ગની જુનામાં જુની મીઠાઇની દુકાન.

"ઈન્ડિયા મીકસ મસાલાં"નાં
મેન્યુફેકચરરો.

તાજુ ઉમદા ફ્રૂટ

ડરબનનું આદુ ૧/૬ રતલ; મોટી કળીનું લસણ ૧/૬ રતલ; ગોળ બાસ કીટ ૧૦/૬ ડઝન; લાંબી અને સ્કવેર બાસકીટો ૧૬/૦ ડઝન; કપુરી તથા સેવલી પાન શી. ૫ રતલ; પોરટેજ અલગ......બનાના, કાચા બનાના, પોપો, પાઇનાપલ, નાચીસ અને મેન્ડરીન રોજના બજાર ભાવથી મળશે. દેશી શાકભાજીમાં સુરતી સફેદ પાપડી, કાળી પાપડી, તુવેર સીંગ, વેગણ, સેકટાની શીંગ, દુધી અને લીલાં મરચાં મળશે. શી. ૭-૬ થી શી. ૧૦નું પારસલ બનાવી પોસ્ટથી મોકલીએ છીએ. સુરણ, આંબા હળદ તથા લીલી હળદની મોસમ ચાલુ થઇ છે. કાચી કેરી પણ હવે મળી શકશે.

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS

P. O. Box 251. DURBAN.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

બેડરૂમ સુટ, ડાઇનીંગરૂમ સુટ, વાર્ડરોબ, ડરેસીંગ ચેસ્ટ, સાઇડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, બુક કેસ, ટેબલ, તદન કીફાયત ભાવે ખરીદી શકશો. જાતે પધારી લાભ લેવા ચુકશો નહિ.

—બોકસ, ટેબલ અને કીચન ડરેસર—

જે હમારી દેખરેખ નીચે તઇયાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશા તઇયાર રહે છે. માત્ર રોકડા ભાવોના પ્રાઇસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.

L. MISTRY

51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.

PHONE 33-4691. BOX 2526.

ધી ન્યુ દિલ ખુશ-સ્વીટ માર્ટ

મેનેજર: મણીભાઈ ભાણાભાઈ કાદીપોરવાળા.

દરેક જાતની મીઠાઈઓ, ચોખ્ખાં ઘીની તેમજ સોઘા મેવા, મસાલાથી અમે બનાવીએ છીએ.

અમારૂં વખણાએલું સુરતી ભુસું સેવ, મમરા, ગાંઠીઆ, ભજીઆ, પાતરા બિગેરે દરરોજ તાજાં બનાવીએ છીએ.

પાર્ટી વીગેરે માટે મોટા પ્રમાણમાં મીઠાઈ ઓર્ડર પ્રમાણે ટુંક વખતમાં બનાવી આપીશું.

PHONE 33-6675. P. O. BOX 3680.

THE NEW DIL-KHUSH SWEET MART,

34 President St., Corner Diagonal Street.

JOHANNESBURG.

PHONE 33-2651

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

MANUFACTURERS OF LADIES' & GIRLS' STRAW & FELT HATS
WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

33 West Street, JOHANNESBURG.

માસ્ટર બ્રધર્સ (પ્રો.) લીમીટેડ

હોલસેલ મરચન્ટસ એન્ડ ડાયરેકટ ઇમ્પોર્ટસ

રેશમી તેમજ સુતરાઉ કાપડ, વુલન રગ્સ. બ્લાન્કેટસ—બધી બાળકો માટે જાત જાતનો માલ. તેમજ ક્રેપડીછીન જ્યોરજેટ સાડીઓ વીગેરે માટે હમારે ત્યાં પ્રથમ તપાસ કરવા ભલામણ છે

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન: ૩૩-૨૬૫૧

ગ્રોસરી મળવાનું ભરોસાપાત્ર મથક

JHAVER HIRA & CO.,

Phone: 24932 **118 Victoria Street,**
DURBAN.

અમારે ત્યાં

ગાંધીવટુ, કઠોળ, હવન, પુંજાની સામગ્રી અને લગ્ન અંગેની દરેક જોઇતી વસ્તુઓ મળશે.

ગ્રાહકોનો સંતોષ એજ અમારો મુદ્રા લેખ છે. એકજ વખત મંગાવી ખાત્રી કરો. માલ સારો અને ચોખ્ખો જાતી દેખરેખ નીચે મોકલવામાં આવે છે. કંટ્રી ઓર્ડરો સી. ઓ. ડી. થી મોકલવામાં આવશે.

K. M. Lodhia & Co.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

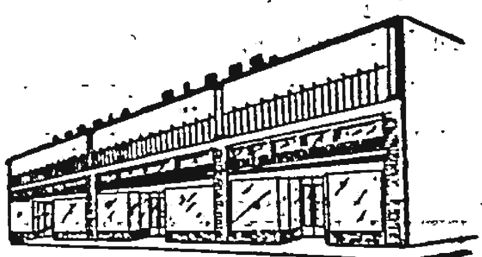

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ કેરેટ

સોનાના દાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયેલું કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીયે છીએ.

નેકલેસ, જુદી જુદી ડીઝાઇનની બંગડી અંગોડા, સાડીની પીન, વીટી બકલસ એરીંગ વીગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

શું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની

સન લાઇફ ઓફ કેનેડા

ઉપરોક્ત કંપનીના અમો સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.

ઉપરાંત

દક્ષિણ આફ્રીકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રોવીન્સીયલ ડીવીઝનના સરકાર તરફથી નીમાયેલા અંગ્રેજી તથા ગુજરાતી ભાષાન્તરકાર છીએ તેમજ અત્રેની ઇમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીલંબે ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000 000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance.

Consult us first.

C. C. PALSANIA

GENERAL AGENT

Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.

Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road, P.O. Box 4624. — CAPETOWN Phone 32390

Kasturba Gandhi Memorial Number

Copies of Kasturba Gandhi Memorial Number can be had at this office at 1s. 3d. including postage.

'Indian Opinion
Phoenix, Natal.

ARRIVALS OF GUJARATI BOOKS AT HAND

ગુજરાતી પુસ્તકો

	શી.	પે.
ગુજરાતી ઇંગ્લીશ ડીક્ષનરી	૨૦	૦
મહાભારત મુળ	૪૦	૦
ગુજરાતી ઇંગ્લીશ લેટર રાઇટર	૧૩	૬
રામચરિત્ર રામાયણ	૧૩	૬
ભવિષ્યવાણી	૨૦	૦
દાદીમાનું વૈદું	૨૦	૬

Film India Monthly	7	0
Life After Death	3	0
Elementary Teachings Of Hinduism	3	0
Light Of Truth (Hindu Bible)	22	6

All kinds of MUSICAL INSTRUMENTS REPAIRED at our address.

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS

Phone: 26870

286 Grey Street, Corner Lorne & Grey Street, DURBAN.

GIHWALA STORE

(Established 1945)

કેપટાઉનના જુના અને જાણીતા વેપારી

ડાયરેક્ટર

ડીકાભાઈ છગનલાલ ઘીવાલા

અમે, દરેક જાતનો દેશી અનાજ અને કરીયાણું રાખીએ છીએ.

ભાવ. કીફાયત

જાતે આવો યા લખો

2 Aspeling Street, CAPETOWN.

Phone: 23102.